22 TEMMUZ 2026 ÇARŞAMBA
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.11
BAŞKAN: Yusuf BEYAZIT (TOKAT)
BAŞKAN VEKİLİ: Lütfiye Selva ÇAM (ANKARA)
SÖZCÜ: İsa Mesih ŞAHİN (İSTANBUL)
KÂTİP: İbrahim ÖZYAVUZ (ŞANLIURFA)
----- 0 -----

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli milletvekillerimiz, değerli uzmanlarımız ve değerli basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

Şanlıurfa ve Kahramanmaraş Okul Olaylarını ve Dijital Riskleri Araştırma Komisyonumuzun 13'üncü toplantısı için bir aradayız.

Toplantı yeter sayımız vardır, toplantımızı açıyorum.

Değerli milletvekilleri, bir önceki toplantımızda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, yine, Diyanet İşleri Başkanlığı temsilcilerini dinlemiştik. Bugünkü toplantımızda istiklal mücadelesinin öncüsü, şairler yurdu Kahramanmaraş ve peygamberler şehri, medeniyetlerin beşiği Şanlıurfa bölge milletvekillerimizi dinleyeceğiz.

Değerli milletvekillerimiz, öncelikle sizlere de hoş geldiniz diyorum.

Değerli milletvekilleri, gündemimize geçmeden önce bölge milletvekillerimizi bilgilendirmek adına Komisyonumuzun yapmış olduğu çalışmalardan bahsetmek istiyorum. Komisyon çalışmalarımızda sürecin çok boyutlu yapısına uygun olarak alanında uzman pek çok kişiyi, kurum temsilcilerini bilgi ve deneyimlerini de dikkate alarak dinledik. Bu kapsamda Komisyonumuzda akademisyenler, sosyologlar, psikologlar, siber güvenlik uzmanlarını, konfederasyon, federasyon, dernek, sendikalar ve vakıf temsilcilerini, sivil toplum kuruluşları, oyun ve bilişim dernekleri yöneticilerini, kamu kurum ve kuruluşlarını Komisyonumuzda misafir ettik.

Komisyonumuzda paydaşlarımızdan okullarda meydana gelen olaylar, okullarda şiddetin nedenleri, çocukların dijital ortamlarda karşılaştıkları riskler, Türkiye'de ve dünyada sosyal medya kullanımı, çocuğa yönelik risklerin önlenmesi, dijital oyunlar, çocukların dijital güvenliği ve korunması, siber zorbalık, bireysel radikalleşme konuları kapsamlarında kapsamlı sunumları dinledik. Kurum ziyareti kapsamında ise Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığını ziyaret ederek Komisyonumuzun konusuna ilişkin detaylı bilgiler aldık, yetkililerden sunumları dinledik. Komisyonumuzun kıymetli üyeleri ve uzmanlarımızla Kahramanmaraş, Şanlıurfa ve İstanbul'a çalışma ziyaretleri gerçekleştirerek olayı tüm ayrıntıları ve bütünlüğüyle ele aldık.

Değerli milletvekilleri, ilk olarak 14-15 Mayıs tarihlerinde Kahramanmaraş'a gerçekleştirdiğimiz çalışma ziyaretinden bilgi vermek istiyorum. Ziyaretimizde mekânı cennet bahçesi olan öğrencilerimiz ve evlatlarımızın kabirlerini ziyaret ettik. Kendilerine bu vesileyle bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum. Kahramanmaraş Valiliğinde gerçekleştirilen toplantıda Valimiz ve ilgili kurum müdürleriyle yaşanan menfur olaya ilişkin brifing toplantılarımızı gerçekleştirdik. Sonrasında, bütün öğrencilerimizin ve öğretmenimizin ailelerine taziye ziyaretlerinde bulunduk. Ailelerin yaşadıkları süreçler, talepleri ve gözlemlerini dinledik. Şu an Bilkent Şehir Hastanesinde tedavi gören, ancak o tarihte Kahramanmaraş'ta tedavisi süren evladımızı ve ailesini ziyaret ederek evladımızın tedavi süreciyle ilgili bilgi aldık. Menfur saldırıda yaralanan evlatlarımızın ailelerini ziyaret ederek öğrencilerin sağlık durumları, psikolojik hâlleri, eğitim süreçleri ve olayların uzun vadeli etkilerine ilişkin değerlendirmelerde bulunduk.

Kıymetli milletvekilleri, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'a 2'ncinci çalışma ziyaretimizi 12-15 Haziran tarihleri arasında gerçekleştirdik. Kahramanmaraş ziyaretimizden bahsedecek olursak; menfur saldırının gerçekleştiği Ayser Çalık Ortaokulunda yerinde incelemeyi yaptık. İncelemede saldırı sonrasında olay yeri incelemeyi gerçekleştiren emniyet mensuplarından olayın gerçekleşme biçimine dair ayrıntılı bilgiler aldık. Kahramanmaraş Valiliğinde gerçekleştirdiğimiz toplantıda ilgili kurum müdürlerini dinleyerek saldırıyı gerçekleştiren çocuğun eğitim hayatına, olayın gerçekleşme sürecine ve güvenlik kuvvetlerinin saldırıya müdahalesine, saldırı sonrasında sağlık ekiplerinin yaptığı ilk müdahaleye ve ilerleyen süreçte yaralı çocuklarımıza verilen sağlık hizmetlerine, ailelerimize ve yaralı çocuklarımıza verilen acil sosyal desteğe dair bilgiler aldık. Devamında, Ayser Çalık Ortaokulunun eski idarecilerini, hâlihazırda görevde bulunan idarecilerini, rehberlik öğretmenini ve olaya tanıklık eden diğer eğitimcileri dinledik. Gerçekleştirilen toplantılarda saldırıyı gerçekleştiren çocuğun kişiliği, davranış kalıpları, sosyal çevresi, psikolojik durumu, akademik başarısı, okulun fiziksel koşulları ve güvenliğinin nasıl sağlandığı hususlarında bilgiler edindik. Sonrasında, mekânı cennet bahçesi olan öğretmenimizin ve çocuklarımızın aileleriyle teker teker görüşme gerçekleştirerek ailelerimizin yaşadığı acıya ortak olduk, ailelerimizin taleplerini dinledik. Menfur saldırıda yaralanan öğrencilerimizin aileleriyle bir araya geldik; ailelerimizden çocuklarımızın sağlık durumları hakkında bilgiler aldık, çocuklarımızın sağlıklarına tam anlamıyla kavuşabilmesi için yapılması gereken hususları, taleplerini dinledik.

Kıymetli milletvekilleri, şimdi de Şanlıurfa ziyaretimizden bahsetmek istiyorum. İlk olarak, Şanlıurfa Valiliğinde İl Valimiz ve ilgili kurum müdürleriyle toplantı gerçekleştirerek Ahmet Koyuncu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde gerçekleştirilen menfur saldırının nasıl gerçekleşeceği, saldırı sırasında güvenlik güçlerince yapılan müdahale, Ahmet Koyuncu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinin eski öğrencisi olan saldırganın eğitim ve öğretim gördüğü dönemki profili, saldırı sonrasında yaralanan öğretmenlerimize, polisimize ve öğrencilerimize verilen sağlık hizmeti ve psikososyal destekler hakkında bilgiler aldık. Sonrasında, menfur saldırının gerçekleştiği Siverek'te Kaymakam, ilgili ilçe müdürleri, Ahmet Koyuncu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinin açığa alınan ve hâlihazırda görevde olan idarecileri ve saldırı öncesinde sosyal medyada okula yönelik tehdit mesajları yayınlayan faille ilgili olarak gelen şikâyetleri değerlendiren emniyet mensuplarını dinledik. Toplantıda yapılan görüşmelerde failin okulda öğrenci olduğu dönemdeki profili, akademik başarısı, failin okulun sosyal medya hesaplarına dönük olarak yayınladığı tehdit mesajlarının okul idarecileri tarafından nasıl ele alındığı, bahsi geçen tehdit mesajlarıyla ilgili olarak emniyet mensuplarına gelen şikâyetlerin nasıl değerlendirildiği, menfur saldırıda yaralananlara verilen sağlık hizmeti ve psikososyal destek hususlarında bilgiler aldık. Çalışma ziyaretimiz kapsamında menfur saldırıda gözünü kaybeden öğretmenimizi evinde ziyaret ederek geçmiş olsun dileklerinde bulunduk, taleplerini dinledik. İnceleme kapsamında yaralı öğrencilerimiz ve aileleri ile yaralanan öğretmenlerimiz, yaralanan okul kantincisi ve polisimizle görüşmeler gerçekleştirerek sağlık durumları hakkında bilgiler aldık.

Değerli milletvekilleri, okul olayları kapsamında İstanbul'da geçtiğimiz cuma ve cumartesi günü bir çalışma ziyareti gerçekleştirdik. Bu ziyaretimizde, Komisyonumuzun çalışma alanına giren konularda ve 2 Mart 2026 tarihinde Çekmeköy'de meydana gelen ve 1 öğretmenimizi kaybettiğimiz, hepimizi derinden üzen menfur ilgili olayla ilgili olarak İstanbul Valimiz, Vali Yardımcılarımız Çekmeköy Kaymakamımız, il müdürlerimiz, İlçe Kaymakamımız, ilçe müdürlerimiz, okul idarecilerimiz, öğretmenlerimizin katılımlarıyla geniş bir çalışma yaptık. Menfur saldırıda olayın meydana geldiği gün ve sonrasında yürütülen süreçle ilgili yapılan çalışmalar ve alınan tedbirler hakkında kurum yetkililerini dinledik. Çocuklarımızın güvenliğini esas alan çalışmalar, dijital risklerle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler, kurumlar arası iş birliği ve koordinasyon süreçlerini kapsamlı bir şekilde değerlendirdik.

Kıymetli arkadaşlar, buradan bir kez daha ifade etmek isterim ki milletçe hepimizin yüreğine kor ateş düşüren bu acı olaylar sadece ailelerin değil, Türkiye'nin tüm ortak acısıdır. Komisyonumuz, bugüne kadar olaylardan etkilenen kişiler, yerel yöneticiler, eğitimciler, uzmanlar ve farklı toplumsal kesimlerle görüşmüş ve sahada önemli veriler elde etmiştir. Komisyonumuzun kurulduğu günden itibaren bu süreçte hareket noktamız açıktır. Toplumun güvenliğini sağlamak ile çocuk haklarını korumak birbirine alternatif iki hedef değildir. Çocukları koruyabilen, riskleri erken fark eden, şiddete yönelen çocuklara zamanında müdahale eden ve şiddetten etkilenen çocukların iyileşmesini sağlayan bir sistem, aynı zamanda toplum güvenliğini de güçlendiren sistemdir. Bununla birlikte çocukların dijital dünyadaki güvenliğini sağlamak, dijital dünyanın risklerini en aza indirgemek ve çözüm odaklı politikalar geliştirmektir. Bu nedenle, meseleyi sadece cezaların artırılması, okul kapılarının daha sıkı korunması ve bireysel kusurun belirlenmesi üzerinde ele almak yeterli değildir. Elbette işlenen fiillerin hukuki karşılığı bulunmalı, mağdurların adalete erişimi sağlanmalı ve güvenlik tedbirleri alınmalıdır. Ancak asıl sorumluluğumuz, olaya giden süreci bütün yönleriyle incelemek ve benzer olayların yeniden yaşanmasını önleyecek bir sistem kurmaktır.

Bugün yapacağımız toplantımızda, Kahramanmaraş ve Şanlıurfa Milletvekillerimizin sahadan aktardıkları gözlemler, merkezî politikaların yerel ihtiyaçlarıyla uyumlu hâle getirilmesi bakımından değerlidir. Kendilerinden bölgelerdeki personel, hizmet, altyapı ve koordinasyon eksikliklerini açık biçimde ortaya koymalarını bekliyoruz.

Sayın Milletvekillerimize katılımları ve sağlayacağı katkılar için şimdiden teşekkür ediyorum.

Değerli basın mensuplarımız, görsel basınımızı bu aşamadan sonra dışarıya davet ederken ben öncelikle, ilk sözü, eski Tarım ve Orman Bakanımız; Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanımız Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Vahit Kirişci Bey'e veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

VAHİT KİRİŞCİ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, kıymetli hazırun; ben de sözlerimin başında hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun başlatmış olduğu bu titiz çalışmasının başta Kahramanmaraş'ımız, Şanlıurfa'mız olmak üzere tüm ülkemiz hatta dünyaya örnek teşkil edecek birtakım çalışmalara altlık oluşturmasını Rabb'imden niyaz ediyorum.

Yine, sözlerimin başında, Kahramanmaraş'taki bu menfur saldırıda hayatını kaybeden 9 yavrumuza ve kahraman öğretmenimiz Ayla öğretmenimize Rabb'imden rahmet niyaz ediyorum. Ailelerine de Rabb'imden sabrıcemil diliyorum.

Gerçekten biz 6 Şubat depremlerine 2 ilçemizle adını vermiş bir şehiriz. 6 Şubat depremlerinin... Hamdolsun, Sayın Cumhurbaşkanımızın riyasetinde temel ihtiyaç, barınma başta olmak üzere hemen her alanda 6 Şubat öncesinden daha iyi bir konuma geldik, getirildik derken maalesef 15 Nisanda bu menfur saldırı gerçekleşmiştir. 6 Şubat depremlerinde Kahramanmaraş için ifade ediyorum, 13 bin civarında vatandaşımız sadece Kahramanmaraş'ta hayatını kaybetmiş ve bugün için 1 milyon 146 bin nüfusu olan şehrimizin yakınını kaybetmeyen bir ailesi neredeyse yok denecek düzeydeyken ve de bu süreç bir teslimiyetle, bir kabullenmişlikle yürürken 15 Nisan saldırısı şehrimizde gerçekten büyük bir infiale, büyük bir acıya, üzüntüye, kedere sebebiyet vermiştir. Ama şunu gönül rahatlığıyla ifade edebilirim ki bu haberi aldığımızda çarşamba günüydü, malum, 15 Nisan, AK PARTİ grup

toplantımızın sonrasında Kahramanmaraş'tan da gelen grup toplantımızı teşrif eden arkadaşlarımız da vardı, hep birlikte bizim odaya geçtik ve o sırada bizim elemanlar, arkadaşlar Kahramanmaraş'la ilgili böyle bir saldırının haberini aldıklarını söylediler. Hızlıca hemen İçişleri Bakanımızı ve Millî Eğitim Bakanımızı aradık. Kendileri de bu konudan henüz yeni haberdar olduklarını ifade ettiler ve saat 13.30'u bulmuştu. 13.30'dan sonra hızlıca Kahramanmaraş'a, olay mahalline, şehrimize intikal için çalışmalarımızı başlattık. Milletvekilleri olarak ve o gün bizimle beraber olan İl Başkanımız, Büyükşehir Belediye Başkanımız, diğer misafirlerimiz Esenboğa'dan uçakla Kahramanmaraş'a intikalimizi gerçekleştirdik. Saat 16.30'du ve 16.30'dan sonra da havalimanında mülki amir, işte, Sayın Valimiz başta olmak üzere, beraber buradan Kahramanmaraş'a birlikte seyahat ettiğimiz bakanlarımız, İçişleri Bakanımız, efendim, Millî Eğitim Bakanımız, Sağlık Bakanımız ve de diğer kıymetli misafirlerimizle birlikte Kahramanmaraş Havalimanı'na intikal ettik. Sonrasında havalimanında bir değerlendirme toplantısı, bir yol haritası belirledik ve o yol haritasına göre de önce Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi önünde bir açıklama yapılmasını ve sonrasında da hastalarımızın ziyaretlerini, ailelerimizin ziyaretlerini ve diğer hastanelerde özel hastane ve Yörük Selim'deki devlet hastanesinde olan yaralılarımızı da ziyaret için bir program gerçekleştirdik. Vatandaşlarımızın bu almış olduğumuz hızlı aksiyon ve kabine üyelerimizin, yürütmenin de ilgili bakanlarının bu toplantıda hazır bulunmuş olmaları ve bu ziyaret içerisinde yer almış olmaları çok yerinde oldu. Burada tabii ki Sayın Cumhurbaşkanımızın, yine kabine üyelerinden görevlendirdiği arkadaşlarımız da vardı, Ticaret Bakanımız, Aile Bakanımız ve Adalet Bakanımız; bu programa onlar da katıldılar. Grup Başkan Vekillerimiz, AK PARTİ Genel Merkezinden Genel Başkan Yardımcılarımız, komşu illerimizden gelen belediye başkanlarımız, hep birlikte orada biz bir süreç yönettik. Tabii ki bu kolay değil. Bu memleketin geleceğinde imzasının olacağına yürekten inandığımız çok başarılı 9 evladımız, Rahmetirahman'a uğurlanacaktı. Yine, öğretmenimiz, Ayla Öğretmenimiz kahramanımız, onunla ilgili de aynı şekilde ve bir plan program dâhilinde ertesi gün bir yavrumuzun Osmaniye'nin Düziçi ilçesinde orada defin işlemi gerçekleştirilecekti, oraya Ulaştırma ve Altyapı Bakanımız Abdulkadir Uraloğlu yönlendirildi ve bizden de yine katılım sağlayan arkadaşlarımız oldu. Bir kardeşimiz, yavrumuzun ailesi, onlar Karacasu mevkiinde, orada öğle namazını beklemeden, daha erken bir saatte defin işlemi gerçekleştirilecek diye arkadaşlarımız, belediye başkanımız, efendim, il başkanımız, milletvekillerimiz topluca o cenaze defin işlemi gerçekleştirildi, ailemizle birlikte olundu. Sonrasında ise bir ailemiz, malum, Afşin'deydi, yavrumuz Afşin'de defnedildi. O yavrumuzla ilgili de Ömer Bolat Bakanımız, milletvekillerimiz, teşkilattan ilgili arkadaşlarımız, onlar da bu cenaze merasimine katıldılar. Tabii ki Ayla öğretmenimiz, sembol ismimiz, onunla ilgili de Kahramanmaraş'ın Tekir Mahallesi'nde cenaze namazı ve sonrasında da defin işlemi yapılmış oldu. Orada da bu defin işlemi için Millî Eğitim Bakanımız Sayın Yusuf Tekin ve Aile Bakanlığımız Mahinur Özdemir Göktaş Bakanlarımız, onların katılımları, yine, teşkilatlarımızdan katılımlarla birlikte defin işlemi gerçekleştirildi. Kahramanmaraş merkezde ise Kahramanmaraş'ın sembolü hâline gelen Abdülhamit Han Camisi; o camide bu geri kalan yavrularımızın... Ki bir tane de -onu da belki söylememde yarar var- Duraklı Mahallesindeki Atoluğu Camisinde cenaze namazı ve defin için program yapıldı. Oraya da Adalet Bakanlığımız Akın Gürlek Bey katıldı. Geri kalan bütün yavrularımızın cenaze törenleri, onları da Abdülhamit Han Camisinde İçişleri Bakanlığımızın da katıldığı bir programla gerçekleştirdik. Sonra mezarlıkta bu defin işlemleri tamamlandı ve akabinde de taziye evleri vardır Kahramanmaraş'ta, taziye evlerinde taziyeler kabul edilir ve taziye evlerinde ailelere taziyeler sunuldu. Taziye evleri Kahramanmaraş merkezde olanlar, ilçede olanlar, bunlarla ilgili de kendi bulundukları lokasyona göre bu taziye işlemleri de gerçekleştirildi. Bunlar, bu taziye işlemleri 1 kez, 2 kez yapılmadı. Acının paylaşılması, acılarla ilgili 1 defalık bir beraberlik değil, her daim yanlarında olduğumuz, bunun somut örnekleri ortaya konulmuş oldu çünkü acı büyüktü, derindi ve ailelerimiz de hamdolsun, büyük bir sükûnet, büyük bir suhulet ve sakinlikle bu süreçte onlar da bir Kahramanmaraşlıya yakışır, yaraşır bir davranış sergilediler ve böylelikle bu cenaze namazının kılınması, namazların kılınması ve defin işlemleri tamamlanmış oldu.

Bunları niye anlattım? Çünkü hiç kolay bir şey değil. Siz evladınızı kaybediyorsunuz, evlatlarınızı kaybediyorsunuz, büyük bir kahramanlık örneği gösteren öğretmeninizi kaybediyorsunuz -Ayla öğretmenden bahsediyorum- ama hamdolsun şehir bunu suhuletle, sükûnetle tamamlamış oldu.

Şimdi, tabii, Kahramanmaraş'ın bir evladı olarak, şehrimizde bir cani tarafından böyle bir cinayetin işlenmiş olması asla kabul edilebilir bir şey değil. Burada ailelerin de hepimizin de en çok üzerinde durduğu şey tabii ki bu çocuğun, caninin bir polis memurunun, bir emniyet görevlisinin çocuğu olması, annesinin öğretmen olması. Bu, hani ideal bir aile tasavvuru yapılacak olursa "Böyle bir aileden böyle bir cani nasıl çıktı?" dedirtir noktaya geldi ama bizim gözlemimiz, bizim tespitlerimiz, özellikle bu, dijitalleşmenin mutlaka ve mutlaka süreç olarak iyi yönetilmesi yani bir bıçak gibi. Bu bıçak eğer iyi kullanılacak olursa çok güzel işler çıkarılabileceği ama bir cinayet aracı olarak da kullanılırsa çok kötü bir alet olduğu gerçeği dijitalleşme için de rahatlıkla söylenebilir. Bu, dijitalleşmeyle ilgili -siz de sunumunuzda belirttiniz Sayın Başkanım- işte, okul güvenliği vesaire, elbette bunlar da önemli ama biz biliyoruz ki bu ve benzeri cinayetler farklı mekânlarda da olabiliyor. Yani bu çocuklar servis araçlarına binerken de bu cinayetler gerçekleşebilirdi. Caydırıcı olması açısından buna benzer tedbirler elbette alınabilir ama benim bir akademisyen kimliğimi de dikkate alarak yıllardır takip ettiğimiz süreçle ilgili, bu, dijitalleşme ve dezenformasyona âdeta kaynak sağlayan yapılar, bunlarla ilgili bence çok ciddi tedbirler alınmalı çünkü o, dezenformasyonla birden fazla okulda bu saldırının olduğu haberi bir anda mesela, yayılmaya çalışılmıştı. O çok ürkütücü, çok korkutucuydu ama hamdolsun, daha sonra o konuda da bir suhulet ve sükûnet hâkim olmuş oldu.

Okullarımızın, tabii ki yapılırken, okul yaptırılırken hepimiz, işte, derslik sayısı çok olsun arzusu içerisinde oluyoruz ama ölçek büyüklüğü bence çok çok önemli. Burada da öğretmenlerimizin ve de okul idarecilerimizin hâkim olabilecekleri bir okul mevcudu; tabii ki derslik sayısı bunda bir etken ama bir derslikte kaç öğrencinin olduğu konusu da bunlar da önemli. Ya, okul idarecisinin okulun

kapısından giren öğrenciye veya derste koridorda gördüğü bir öğrenciye, onun yüz hatlarına bakarak kim olduğunu tanıyor ve nasıl bir ruh hâli içerisinde bulunduğundan da iyi kötü haberdar oluyor olması gerekir. Ben bunun çok kıymetli ve değerli olduğunu özellikle belirtmek istiyorum. Ya, büyük büyük okullar yerine daha butik, daha az derslikli okulların bence öncelenmesinde, bunun özendirilmesinde yarar var.

Benim çok, yıllardır, yine, bir meslek insanı olarak da üretim kırsalda olduğu için kırsalın mutlak surette, herhangi bir ekonomik analiz yapmaksızın, bunun sağlayacağı her türlü yararlar dikkate alınarak kırsalda yaşamın, kırsalda eğitimin özendirilmesi, aile bağının güçlendirilmesi ve çocukların daha sağlıklı, daha steril ortamlarda yetiştirilmesi adına önemli. Denilebilir ki "İnternet kırsalda da var." Doğru. Ona ilişkin, tabii ki alınması gereken tedbirler konusunda da eminim Komisyonumuzun bu nihai raporunda da önemli tavsiyeler, öneriler yer alacaktır.

Son olarak da meri mevzuatta ailelerin yükümlülüğü maalesef yok denecek düzeyde. Aileleri bu, çocuklarla ilgili yani sadece çocuğu dünyaya getirmek, belirli bir yaşa kadar ona ev ortamında, aile ortamında bakmak sonra kreştir, ana sınıfıdır, okuldur, vesairedir... Bunlarla yetişen bir çocukla ilgili ailenin sorumluluğuna da Türkiye Yüzyılı'nda mutlaka ayrı bir başlık açmamız gerekir diye düşünüyorum.

Ben sözlerimi burada tamamlamak istiyorum.

Kahramanmaraş'ımızı da Komisyon Başkanımız, üyelerimiz, bütün heyet teşrif ettiler. Eminim çok faydalı ziyaretleriniz oldu, faydalı görüşmeleriniz oldu. Aileler de tabii ki bu çalışmalardan son derece mutlular.

Oldukça yeni olan bir konu -mutlaka Komisyon olarak size de intikal etmiştir- dava kabul edildi biliyorsunuz. Baba için daha ağır, anne için de ikinci derecede bir dava. Daha doğrusu anneye yönelik de böyle şu anda ailelerin de mutlu olduğu bir dava süreci de davanın kabul edilmesiyle birlikte başlamış oldu. Özellikle "Cezalandırmak tek başına yeterli değil." dediniz. Doğru, cezayla ilgili olan kısmın konusu da en azından aileleri rahatlatacak, aileleri de tatmin edecek -kısmen de olsa- bir içeriğe şu anda dava dosyasının sahibi olduğunu görüyoruz. İnşallah, sonucu da aynı şekilde hep beraber görürüz, ailelerin mutluluğu adına olumlu olarak neticelenir. Tabii, ailelerin -sizlere de intikal ettiriyorlar, bizlere de intikal ettiriyorlar- birtakım talepleri var. Bu talepleriyle ilgili konulardan biri de... Kendileri, Cumhurbaşkanımız, liderimiz tarafından inşallah önümüzdeki hafta veya onu takip eden haftalarda kabul edilecekler ve böylelikle de Cumhurbaşkanımıza birinci ağızdan kendi taleplerini de intikal ettirmiş olacaklar. Şehir olarak biz de bazı talepleri yani burada saymak istemiyorum ama... Ailelerle her daim beraber olduğumuzu ifade ederken... Bir Anneler Günü'nde, bir Babalar Günü'nde veyahut da evlatların, bu cani tarafından katledilen yavrularımızın doğum günlerinde ailelerle birlikte olduk, birlikte olmaya da devam ediyoruz.

Rabb'im bir daha böyle bir acıyı bize değil düşmanımıza bile yaşatmasın diyorum.

Sizlere de üstün başarılar diliyorum. Bizleri de davet ettiğiniz için de hassaten Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; şükranlarımı sunuyorum. Sağ olun, var olun.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, öncelikle, değerli milletvekillerimiz, tabii, Komisyonumuzun genel çatısı sadece Kahramanmaraş ve Şanlıurfa'daki bu olayları incelemek değil. Özellikle Şanlıurfa ve Kahramanmaraş Komisyonunun tam adını yani Meclis Genel Kurulunun vermiş olduğu tam ismini okuyorum: Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta Okullarda Meydana Gelen Olaylar ile Çocukların Dijital Ortamlarda Karşılaştıkları Riskler Ve Olumsuz Etkilerin Tüm Yönleriyle Ele Alınarak Araştırılması, Çözüm Önerileri Geliştirilmesi ve Benzer Olayların Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu. Bu başlığı neden hatırlatıyorum? Yani özellikle Kahramanmaraş ve Şanlıurfa zaten Meclis Araştırması Komisyonumuzda 3 Kahramanmaraş, 3 de Şanlıurfa vekilimiz Komisyonumuzda temsil ediliyor ama biz Kahramanmaraş ve Şanlıurfa vekillerimizi de dinleyelim, buna benzer olayların önlenmesiyle ilgili varsa önerilerini de alalım, değerlendirelim çünkü onlar mahallinde, yerinde daha iyi değerlendirmiş olabilirler. Bu anlamda sizlere zahmet ettirdik. Onun için kusura bakmayın.

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) - Urfa Milletvekili olarak Komisyonumuz dışında söz alabiliyor muyuz?

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Siz zaten Komisyonun Başkanlık Divanı üyesisiniz. Sizin her zaman söz alma hakkınız var.

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) - İki dakika...

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Tabii ki, söz vereceğim.

Değerli arkadaşlar, ben burada illa şöyle bir sıra falan takip etmeden Meclisteki sıraya göre tabii, burada, önce gelenleri değerlendirerek söz vermek istiyorum.

Evet, şimdi, Başkanlık Divanı üyemiz, Şanlıurfa Milletvekilimiz İbrahim Bey'e söz veriyorum.

Buyurun.

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok değerli milletvekillerimiz, kıymetli Komisyon üyeleri; bugünkü toplantımızda Şanlıurfa ve Kahramanmaraş milletvekillerimizin değerlendirmelerini dinleyeceğiz. Sayın Bakanıma da teşekkür ediyorum, sunumunu yaptılar.

Her iki ilimizde yaşanan hadiseler vesilesiyle yürüttüğümüz bu çalışmaların yalnızca belirli olayların -demin Başkanımız da bahsetti- sebeplerini araştırmakla sınırlı kalmaması, çocuklarımızın güvenliğini, aile yapımızı ve eğitim sistemimizi güçlendirecek kalıcı çözüm önerilerine dönüşmesi en büyük temennimizdir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak meseleye yaklaşımımız açıktır. Çocuklarımızın güvenliği milletimizin geleceğiyle doğrudan ilgilidir. Bu nedenle, konuya siyasi tartışmaların ötesinde millî bir

sorumluluk anlayışıyla yaklaşılması gerektiğine inanıyoruz çünkü güçlü devlet ancak güçlü aileyle, güçlü aile ise millî ve manevi değerlerle yetişmiş sağlıklı nesillerle mümkündür. Bugün karşı karşıya bulunduğumuz tabloyu sadece hukukun sınırları içerisinde yaşanan güvenlik sorunları olarak değerlendirmek de eksik olacaktır. Aile bağlarının zayıflaması, kontrolsüz dijitalleşmenin gençlerimiz üzerindeki olumsuz etkileri, şiddeti normalleştiren içerikler, sosyal medya üzerinden yayılan zararlı akımlar ve değerler aşınması hep birlikte ele alınması gereken başlıklardır. Bu nedenle, Komisyonumuzun hazırlayacağı raporun güvenlik tedbirlerinin yanında eğitim, aile, psikolojik destek ve dijital denetim boyutlarını da kapsayan bütüncül bir anlayışla şekillenmesi büyük önem taşımaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak eğitim kurumlarımızın yalnızca bilgi aktaran değil karakter, ahlak, millî şuur ve sorumluluk bilinci kazandıran kurumlar olması gerektiğini düşünüyoruz. Okullarımızda rehberlik hizmetlerinin güçlendirilmesi, risk altındaki öğrencilerin erken dönemde tespit edilmesi ve aile-okul iş birliğinin kurumsal bir yapıya kavuşturulması artık bir tercih değil bir zorunluluktur. Bunun yanında dijital mecraların çocuklarımız üzerindeki etkisi göz ardı edilemez. Şiddeti özendiren, suçu sıradanlaştıran ve çocuklarımızın ruhsal gelişimini olumsuz etkileyen içeriklere karşı daha etkin hukuki ve idari mekanizmaların oluşturulması gerekmektedir. Çocuklarımızı dijital dünyanın tehditlerine karşı korumak devletimizin ve toplumumuzun ortak sorumluluğudur.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, değerli milletvekillerim; Komisyonumuz yaklaşık üç aydır yoğun bir çalışma yürütmektedir. Bu süreçte farklı kurumlarımızı, uzmanlarımızı ve paydaşlarımızı dinledik. Bugün de Şanlıurfa ve Kahramanmaraş milletvekillerimizin değerlendirmelerini, çalışmalarını önemli ölçüde tamamlamış olacağız. Sayın Başkanımızın belirttiği gibi değerli milletvekillerimizin düşünceleri çok önemlidir. İnanıyorum ki ortaya koyacağımız rapor sadece bugünün sorunlarına cevap veren değil Türkiye Yüzyılı vizyonuna uygun şekilde çocuklarımızın güvenliğini, aile yapımızı, toplumsal huzurumuzu güçlendirecek kalıcı öneriler içerecektir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak milletimizin beklentilerini merkeze alan, devletimizin kurumlarını güçlendiren, millî birlik ve beraberliğimizi tahkim eden her yapıcı önerinin yanında olmaya devam edeceğiz çünkü inanıyoruz ki huzurlu bir Türkiye güvenli okullarda, güvenli okullar ise güçlü aile, güçlü eğitim sistemi ve güçlü devlet iradesiyle mümkündür.

Bu düşüncelerle bugün Komisyonumuza katkı sunacak Şanlıurfa Kahramanmaraş milletvekillerimize şimdiden teşekkür ediyor, toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım. Sağ olun.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi Mehmet Şahin Bey'e sözü veriyorum.

Buyurun Mehmet Bey.

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; bizi davet ettiğiniz için çok teşekkür ediyorum.

Konuşmamın başında hayatını kaybeden...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Hocam, biraz daha sesli...

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Sesim aslında gür çıkar ama herhâlde mikrofon uzak gözüküyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Mikrofon uzak orada biraz.

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Evet, mikrofon uzak kalıyor.

Değerli Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; Komisyona davet ettiğiniz için hepinize çok teşekkür ediyorum.

Konuşmamın başında hayatını kaybeden öğretmenimize, öğrencilerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine ve şehrimize, milletimize başsağlığı diliyorum.

Değerli Bakanım olayın ilk andan itibaren ayrıntısını anlattı, o tarafa girip değerli zamanınızı almak istemiyorum çünkü olayı duyduğumuz andan itibaren Kahramanmaraş'a intikalimizde, orada yaptıklarımızda milletvekillerimizle birlikte hareket ettik, birlikte olduğumuz için de onu tekrar etmenin hiçbir anlamı olduğunu düşünmüyorum.

Değerli Başkanım ve Komisyon üyeleri; elbette ki biz Kahramanmaraş milletvekili olduğumuz için yani menfur olayın yaşandığı illerden bir tanesinin milletvekili olduğumuz için bizi davet ettiniz ama Komisyonun amacı tabii ki sadece bu olayı irdelemek değil aynı zamanda bu olay üzerinden dijital mecraların -sizin de söylediğiniz gibi- çocukların üzerindeki olumsuz etkisinin araştırılması konusunda çalışma yapılması ana hedef olarak gözüküyor.

Tabii ki biz yaşanan bu süreç içinde menfur olay meydana geldiğinde hemen herkesin hızlı bir şekilde tepki verdiğini ama olayları daha çok güvenlik merkezli bir değerlendirmeye tabi tuttuğunu gördük Sizin de yapmış olduğunuz ilk toplantıdan itibaren mutlaka bu tür sonuçlarla karşılaştığınızı düşünüyorum. Hemen ya aileye ya okula ya oradaki Millî Eğitime ya başka bir kuruma, ilgili kuruma veya işte, Emniyete "bunlar eksik" yaklaşımıyla herkes o gün duyduğu ve yazılanlardan okuduğu kadarıyla hızlı bir şekilde yorum yaptı. Komisyonun çalışmalarının bunların ötesine geçmesi gerektiğini rahatlıkla söyleyebilirim çünkü o gün yapılan yorumlar, söylenen sözler olayın sıcaklığını göz önünde bulundurarak dile getirilen duygulardı; özellikle onu söylüyorum, gerçekten en dile getirilen duygulardı ama şu anda gerçeklik üzerinden yürümekte fayda vardır diye düşünüyorum.

Şu eksiklikleri gördüğüm kadarıyla söyleyebilirim. Bu olay bize şunu gösteriyor: Bir defa kurumlar arasındaki irtibatın zayıflığı veya bunun daha da güçlendirilmesi -zayıflığın değil- irtibatın güçlendirilmesi konusunda bence bir durum var. Aile, okul, ilgili kurumlar arasındaki irtibat artık dijital çağda eskiden olduğu gibi yürütülemez yani şunu diyemeyiz: Biz size çocuğumuzu teslim ettik,

eti sizin kemiği bizim söylemi bu çağda geçerli bir söylem değil, bunu net bir şekilde söylemek istiyorum çünkü artık eti sizin kemiği bizim söylemiyle hareket edemeyiz. Bunu söylememin sebebi şu: Çünkü sadece okul değil aynı zamanda dijital çağda okulun, ailenin, kurumların ve yakınlarının hiç tahmin edemediği aktörlerle çocuklarımız dijital ortamlarda karşı karşıya kalıyorlar. Onun için yeni bir yaklaşım ortaya koymamız gerekiyor, bu da elbette benim gördüğüm kadarıyla... Çünkü bu aileleri dinledik biz, gerçekten onları dinlemek bizim için de çok zor, Allah onlara sabır versin. Kurumları dinledik. Sürekli -biraz önce Değerli Bakanımın bahsettiği gibi- onların özel günlerinde bir araya gelmeye çalışıyoruz. Siz de onları dinlediniz. Sadece onları dinlemekle yetinmeyip bu önümüzdeki süreçte bu tür olayları engellemek için nasıl bir sonuç ortaya koymamız gerektiğini sizin raporunuz ortaya koyacak, sizin raporunuz belirleyecek.

Yabancı ülkelerde, başka ülkelerde bu tür olaylar yaşanıyordu, bunu biliyoruz, özellikle Amerika'da falan çok karşımıza çıkan olaylardı. Bizim ülkemizde ilk defa böyle bir olaya şahit olduk, çok ağır bir maliyetle şahit olduk ama belki hazırlık yapılabilirdi. Bu da şunu gösteriyor: Okulların, ilgili kurumların, devlet kurumlarının bence burada bu sizin ortaya koyacağınız raporu da göz önüne alarak sadece Türkiye Büyük Millet Meclisinin komisyonlarla ilgili raflarında kalan bir rapor olarak değil de uygulama alanı bulan bir rapor olarak piyasaya sürülmesinin doğru olacağını düşünüyorum, bu şekilde yaklaşmak gerekir diye düşünüyorum çünkü hepimizin çocuğu var, benim de -Allah rahmet eylesin çocuklarımıza- vefat eden ve yaralanan çocuklarla aynı yaşta olan çocuğum var. Ben o gün değil, on gün haber izlettirmedim, aman etkilenmesin diye televizyondan uzak tuttum.

Şimdi, yaralı olan çocuklarımızı ziyaret ediyoruz, biliyorsunuz, 2'si Ankara'da, sizler de haberdarsınız, onların ailelerinin yaşadığı durumları da görüyoruz. Onun için çocukları ne tek başına aile koruyabilir ne tek başına okul koruyabilir ne de her okulun önüne öyle 2 polis dikmeyle bu iş yürümez. Burada irtibatı arttırma, koordinasyonu artırma ve etkiyi mümkün olduğu kadar azaltma yönünde politika izleyebiliriz. Tamamen ortadan kalkar mı? Zannetmiyorum çünkü bizim elimizde olmayan ve sürekli gelişen bir mecradan bahsediyoruz. O mecra ister istemez yeni ortaya çıkan aygıtları, yeni ortaya çıkan gelişmeleri yeni önlemleri de beraberinde getiriyor; bu, kapatarak olacak bir durum değil yönetilmesi gereken bir durum. Onun için sizin ortaya koyacağınız ortak raporun ilgili kurumlar tarafından, ilgili aktörler ve kişiler tarafından mutlaka değerlendirmeye alınmasında büyük fayda görüyorum.

Saygılarımı arz ediyorum.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Çok teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

Evet, şimdi de sözü Şanlıurfa Milletvekilimiz Mehmet Faruk Pınarbaşı'ya veriyorum.

MEHMET FARUK PINARBAŞI (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, değerli Bakanım, değerli milletvekili kardeşlerim; tabii ki çok üzüntülü, vahim bir olayı Türkiye'de birlikte yaşamış olduk. Burada ben şahsen şöyle düşünüyorum: Bir olaya olduktan sonra tedbir almak önemli değil, o olayın daha önceden önlenmesi önemli. Şimdi, biz, televizyon dizilerini seyrediyoruz, mafyavari diziler, çocukları buna teşvik eden diziler, okullarda yaşadığımız akran zorbalığı görüntülerini gördüğümüz diziler, bunlar bir şeyin altyapısını oluşturuyor yani bu olay bir defada ortaya çıkmış değildir. Biz bir Komisyon olarak tabii ki önlem alacağız ama önlem alırken... Bu işlerin bugün Amerika'da binlerce, yüzlerce örneği var ama biz Türkiye'de ilk defa böyle bir olayı yaşadık. Böyle bir olayı yaşarken bizim televizyon dizilerimizi dikkate almamız lazım. Teknolojinin gelişmesinin verdiği dijital olayları kontrol altına almamız lazım. Okullarda görüyoruz, okulların dışında görüyoruz öğrenciler çeteler kuruyorlar, akran zorbalığı yapıyorlar, çocuğun kafasına veya kavgayla cebindeki parayı ver, şunu yap, bunu yap... Bunu hepimiz görüyorduk ve bu sonuçların olacağını da tahmin etmemiz gerekirdi ama ne yazık ki biz bu konuları önemsemedik. Bugün sadece Millî Eğitimdeki idarecinin bu olayları önlemesi mümkün değil. Bugün bir çocuğun yetişmesinde en büyük etken anne babasıdır, ailedir ve bir çocuğun gidişatını en iyi bilen de evdeki annedir. Bu yönde biz bir boşluk doğurduk. Bu boşluk nedir? İdareciler, okul idarecileri, evvela okullarında problemli olan çocukları tespit edebilir, bu zor bir şey değil. Çocuk asi mi, çocuk isyankâr mı, çocuk çeteci mi; bunları tespit edip önce aileleriyle irtibata geçilmesi gerekir.

Diğer yönden, sosyal yardımlaşma, efendime söyleyelim, Aile Bakanlığımız, bunlarla yakın temasa geçilip bu çocukları ve ailelerini rehabilite edecek işlemleri yapmamız lazım. Yoksa, olay olmuş, olduktan sonra alınacak tedbirlerin bir önemi yok. Hani, zaman geçmiş mi? Geçmemiş. Bu olayların olacağı önceden belliydi çünkü okullarda "akran zorbalığı" adı altında çeteleşme vardı, bunu görmek lazımdı, bunu önlemek lazımdı. Bu, ne sadece ailenin ne sadece okul idaresinin ne de toplumun... Hep birlikte sorumluluğu üstlenerek birbirimize topu ve görevi atmadan bunu önlemenin özelliğini yapmamız lazım. Bugün görüyoruz, yazık değil mi? O gencecik çocuklarımız, belki gelecekte bu ülkenin yöneticileri olacak insanlar, çocuklar, aileler büyük bir facia yaşıyordu. Bu, basit bir olay değil, böyle basit bir geçiştirmeyle de yapamayız. Komisyon çalıştı, baş üstüne, inşallah, raporu da bu şekilde hazırlanır ama ben şuna inanıyorum: Bizim olayı kaynağında kapatmamız lazım.

Çocuk niye o duruma geliyor? Çocuğun bu duruma gelmesinde ailenin fonksiyonu ne? Çocuğun bu duruma gelmesinde okulun, yönetimin günahı ne veyahut sorumluluğu ne? Çocuk burada... Ben şuna inanıyorum: Kronolojik olarak hiçbir insan suçlu doğmaz, onu toplum yapar, o çocuk... Hiçbir insan ne uyuşturucu müptelası olur ne mafya olur ama toplumun gelişimleri bu çocukları bu şekilde yönetiyor.

Akran zorbalığı yıllardır okullarda var, niye tedbir almadık? Aileler, vatandaş bugün bilhassa devlet okullarına çocuğunu göndermek istemiyor. Niye göndermiyor? Çünkü orada akran zorbalığı var, bunları görmek lazım. Yoksa, Komisyon tabii ki çalışacak ama bizim işin kaynağını görmemiz lazım, işi kaynağında kurutmamız lazım. Bugün yazık değil mi; bu ülke, o anneler, o babalar...

Zavallı öğretmen kendini çocukları için, öğrencileri için feda etti. Allah rahmet etsin hepsine, tüm ailelere baş sağlığı diliyoruz fakat biz eğer bir Komisyon olarak çalışacaksak ki çalışılıyor detaylı, işin kaynağını önleyici tedbirleri ortaya koymamız lazım.

Bugün anne-baba birinci derece, ikinci derece suçlu görüldü; tamam. Şimdi, bizler de anne-babayız, çocuklarımız var, okula gittiklerinde çocuklarımızın ne yaptığını ne yapmayacağını tahmin etmemiz mümkün mü? Mümkün değil. Ben bir hukukçu olarak... Bir defa verdiğin kadarını isteyebilirsin. Çocuğa ne vermişsin? Çocuğu ortamdan engelleyici neler yapmışsın? Çocuk o suç ortamına sürükleyen olayları niye yapmış? Bunları görmemiz lazım yoksa vatandaşın vicdanın tahmin için bir şeyler yapmak, bir şeye karar vermek bence önemli değil; en önemli unsur önce kendi vicdanımızı ortaya koyacağız. Hiçbir anne, hiçbir baba hele ki babası polis olan bir çocuğun babasının onu suç işlemesine teşvik edici hiçbir etkileyici unsuru olmaz, annenin olmaz ama şimdi birilerini yargılamakla toplum vicdanını susturmaya gerek yok, önce kendi vicdanımızla baş başa kalmamız lazım. Biz, bunları, olayın kaynağını kurutmamız lazım. Ya, dizileri açıyorsun, mafyavari, bir anda 10 kişi, 20 kişi öldürülüyor; polis yok, hukuk yok. Şimdi, bu neyi teşvik ediyor? Yeni yetişen gençlerimizi kolay ve basit yoldan para kazanmaya, hükmetmeye... Ve insanları ne yapıyor? Toplumun üzerinden hiçbir çaba etmeden para kazanmanın özelliğini taşıtıyor, bunları önlememiz lazım, devlet televizyonlarında bunları görmememiz lazım. sabahları bakıyoruz, televizyon programlarında, işte "Şu şöyle olmuş, bu böyle olmuş." Toplumu sıkıntıya sokan programlar, bunları görmemiz lazım, bunları devlet televizyonu olarak engellememiz lazım, bunları "sansür" denilen bir konuyla frenlememiz lazım. Şimdi, biz bunları yapmıyoruz ama topluma diyoruz ki: "Siz kendinizi düzeltin." Böyle bir şey olamaz. Bir çocuk okula niye gidiyor? Okumayı öğrenmek için. Ailesi bir çocuğu okula niye gönderiyor? İyi bir eğitim alması için, iyi bir insan olarak yetişmesi için. Tamam, bizler de burada milletvekiliyiz, hasbelkader her 600 kişiden 1'iyiz ama partimiz önemli değil, fikrimiz de önemli değil. Bu, toplumun kanayan bir yarası, bu yaraya tüm partiler, tüm milletvekilli arkadaşlarım, tüm Komisyonumuzun bu şekilde bakması, bu şekilde çözüm üretmesi lazım. Yoksa, olay olmuş, bitmiş; bugün olmaz, yarın olur.

Diğer konuda, şimdi, Millî Eğitim Bakanı... Tabii, hiçbir Millî Eğitim Bakanı geleceği öngöremez ama madem ki bu akran zorbalığı yıllardır var. O zaman, ne yapılması gerekirdi? Çocukların okula girerken kontrol edilmesi lazım. Adamın üzerinde bıçak var, adamın üzerinde silah var, okula giriyor. E, şimdi bu çocuk bu silahı, bu bıçağı alıyorsa neden alıyor? Bir suç işlemek düşüncesiyle alıyor fakat biz bunu kaynağında engellemezsek okulda olay olmuş ki oldu işte, hepimiz büyük bir üzüntüye gark olduk; bunu önlememiz lazım. Polis dikmekle bu problem çözülmez, problemi okul idaresi, benim bildiğim... Bizler de talebelikten geçtik, öğrenci olduk. Eskiden... Biraz evvel Sayın Milletvekili Kardeşim dedi ya hani: "Eti sizin, kemiği bizim." Bu tarih kırk yıl önceydi, dijitalin olmadığı süredeydi. Şimdi, 5 yaşında çocuk, elinde cep telefonu, her kanala girebiliyor. Ya, bunu engellememiz lazım. Çocuk orada görüyor, işte, mafya ne yapıyor, akran zorbalığı ne yapıyor; bunlardan kendisi esinleniyor, kendisini şartlandırıyor, diyor ki: "Ya, ben de bunu yapabilirim. 5 arkadaş bir araya gelir yaparız." Nitekim de yapılıyor işte, görüyoruz; e, biz bunları önleyelim. Olay olmuş, Allah bir daha göstermesin, olmasın, olmadan önce tedbiri alalım, olmadan bunun engelleyici unsurlarını görelim. Ya, bu mafyavari diziler gösterilmesin kardeşim ya! Biz bile bu yaşta bazen etkileniyoruz, diyoruz: Ne kolay, 20 tane adamı bir araya al, git ondandan haraç kes, git ona bundan yap; bu iş daha kolay, daha ne gereği var? Yani, bizim bunlar görmemiz lazım, bilmemiz lazım. Bugün vekil olarak... Bugün vekiliz, yarın olmayabiliriz ama vicdanımız ortada, vicdanımızı dinleyeceğiz. Yazık değil mi o kadar çocuk öldü? Yazık değil mi o kadar aile mağdur oldu, üzüntüye gark oldu? Öğretmen ne için öldü? Çocuklarını, öğrencilerini korumak için.

Şimdi, ben bunun için diyorum ki, sayın Komisyondan özellikle... Problemi çözücü değil, problemi önleyici tedbirleri raporlarınıza dercetmemiz lazım. Bir, sabah programlarının, o ahlaksız programların kaldırılması gerekir. Toplumun hâlen sesine kulak vermiyoruz. Bu mafyavari dizilerin kaldırılması gerekir, kısıtlanması gerekir; biz gençleri buna teşvik ediyoruz, sorumlusu bizleriz. O zaman, Komisyon güzel bir karar alsın, bu tür dizilerin yayınlanmasını engellesin.

Sayın Başkanım, ben sizin şahsınızda tüm Komisyon üyelerine teşekkür ediyorum. Bu konuda ben kendi şahsi fikrimi tabii beyan ettim ama gerçeği de görmemiz lazım. Bu gerçek doğrultusunda inşallah tedbiri elden bırakmadan suçun doğmasını önleyici tedbirleri almak düşüncesiyle Komisyon Başkanımızın şahsında tüm komisyon üyelerimize, değerli milletvekillerimize şahsım adına teşekkür ediyorum. Hepinizi Allah'a emanet ediyorum.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Çok teşekkür ediyorum.

Gerçekten zaten komisyonun da görevi, sizin söylediğiniz konularda... Onun için komisyonun tam adını demin dikkatten kaçmadıysa söylemeye çalıştım. Buna benzer olaylar olmasın diye komisyon çalışmalarını yapıyor. Elbette ki Kahramanmaraş ve Şanlıurfa'yı merkeze alıyoruz, İstanbul'u merkeze alıyoruz ama yani buna benzer olaylar olmasın diye.

Bir de mesela biz bugün niye Kahramanmaraş ve Şanlıurfa milletvekillerini dinliyoruz. Bu zamana kadar dinlediklerimize ilaveten bir de sizin gözünüzle bunları görmek istedik. Mesela, yarın Netflix, Disney, ondan sonra bunları çağırdık. Özellikle televizyonlardaki dizi filmlerinin yapımcılarını çağırdık. Yarın 11.00'de başlayarak akşama kadar, geç saatlere kadar bunları dinleyeceğiz. Daha öncesinde yine sosyal medya dizileriyle ilgili olan mecraları dinledik, değerlendirdik.

O nedenle, yalnız orada Sayın Milletvekilim, bir düzeltme yapmaya ihtiyaç var. Gerek Şanlıurfa Siverek'teki gerek Kahramanmaraş'taki gerek de İstanbul'daki akran zorbalığıyla ilgili değil, daha da büyük bir tehlikeden, aşırıcılık ve nihilizmden bahsetmek mümkün. Elbette ki akran zorbalığı da çok önemli unsurlardan biri. Zaten benim başlangıçta konuşmamda çerçevesini onun için çizdik.

Ali Bey, size söz veriyorum.

Buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çok değerli milletvekillerimize hoş geldiniz diyorum.

Bu 13'üncü toplantı, yarın 14, bahsettiğiniz gibi RTÜK, diğer yayıncı kurumlar dinlenecek. Haftaya muhtemelen Meclis çalışmaya devam edecekmiş galiba. Haftaya yine devam ederiz ve neticede üç ayımız doldu, üç ayın sonunda güzel bir çalışma gerçekleştirdik. Siyasetüstü baktık meseleye, ciddi bir iş birliği yaptık. İktidar, muhalefet, şu görüş, bu görüş falan bakmadan, gerçekten siyaset de yapmadan... Burada kimse siyaset yapmadı benim hatırladığım kadarıyla. "Biz bu işin temeline nasıl ineriz ve bu sorun, bu bataklık nasıl kurur?" mantığıyla iyi bir çalışma yaptık. 22 arkadaşız, bazen sayımız azaldı, çoğaldı ama sonuçta iyi bir çalışma gerçekleştirdik.

Birkaç nota dikkat çekeceğim: Bir defa, evet, güvenlik meselesi okullarda yani çözüm değil. Bunu işte üç aydır dinlediğimiz herkesten, psikologdan, pedagogdan, Emniyet teşkilatından -ne bileyim, burada çok insan dinledik biz- oradan edindiğimiz izlenim güvenlik şart ama çözüm değil. Güvenlik olmalı, doğru. Tabii, burada çocukların işte okula girerken üst araması, kontrol edilmesi falan, bu da hani hassas bir nokta Sayın Vekilim, bundan yana Emniyet dahi taraf değil, böyle bir şeyin yapılmasından yana. En azından bize yapılan sunumlarda onu gördük. Bir kontrol olmalı mı? Evet. İşte zaman zaman okul müdürüdür, müdür yardımcılarıdır, belki öğretmenlerdir ama hani çocuklarda üst araması, çanta araması falan, bunlar çok tehlikeli bir noktaya götürüyor daha sonraki süreçte öğrenciyi, okul-öğrenci ilişkisini. Ben eğitimci değilim ama bize anlatılan bu oldu.

Güvenlikte tabii illerde birinci derece, ikinci derece, üçüncü derece diye sınıflama yapılmış, ona göre yeniden bir sınıflamanın yapılması da gerekiyor. Hangi okullar hassas, hangilerinde çok gerek yok? Bu, bir daha tasnif edilmesi gerekiyor belli ki.

Bir başka tespitimiz, bir erken uyarı sistemimiz yok yani Maraş'taki çocuk 32 kez rehberlik danışmanına gitmiş, İstanbul'daki de benzer, galiba 8-10 kez rehberlik danışmanına gitmiş. Fark ediliyor, bizim tespitimiz, arkadaşlar da katılırlar, 3 çocuğun 3'ü de ciddi izler bırakmış "Bu olayı yapacağız." diye. Çok ciddi iz var ama bizde eğitim sistemimizdeki eksiklikten kaynaklı yani bir erken uyarı sistemimiz yok. Buna ilişkin de bir fikir birliği oluştu, en azından tekliflerimizde, raporumuzda bu da olacak diye görüyoruz. İşte 3'ten sonra Aile ve Sosyal Hizmetler, 5'ten sonra Millî Eğitim, 6'dan sonra Emniyet, yurt dışında olduğu gibi, bir şekilde bu çocuklara müdahale etmelidir.

Eğitim reformu... Eğitimde sıkıntımız yüksek, bir başka tespit. Bir defa, öğretmenlerin mağduriyetleri giderilmeli yani ekonomik mağduriyeti giderilmeli başka bir tartışma ama bir de öğretmenlerin başında CİMER diye bir sorun var arkadaşlar. Bunu da tespit ettik yani en ufak bir şeyde "Görürsün sen hocam." diyor öğrenci, "Bir CİMER'e bakar." diyor. Söylenmedi mi bize öğretmenler tarafından? "Bir CİMER'e bakar." diyor ya da veli oğlunu uyaran, kızını uyaran öğretmene tak diye yazıyor CİMER'e, CİMER hemen soruşturma. Bir defa, bu CİMER meselesi yeniden ele alınmalı yani eğitimle ilgili, öğretmenlerin şikâyetiyle ilgili. Evet, sıkıntı yaratan öğretmenler de vardır ama bütün öğretmenleri aynı kefeye koyarak, CİMER üzerinden öğretmenlerin üzerindeki baskıyı kaldırmak gerekiyor.

Liyakatli atamalar yapmamız gerekiyor, bunu da gördük yani okul müdürü, müdür yardımcısı, okul yöneticileri. Yani sendika işlerini bırakmak gerekiyor. Bugün bir sendika, yarın başka bir sendika. Bir de şunu da açık yüreklilikle söyleyeyim: Burada çok insan dinledik; herhâlde en az faydalı olan dinlediklerimiz sendikalardı. Arkadaşlar, sendikalar siyaset peşinde, sağdan soldan, hangisi olursa olsun yani o kadar insanı dinledik, o kadar araştırmacı, hoca, akademisyen, neyse, kurumlar ama benim en az faydalandığım, bu süreçte, üç ayda sendikalar oldu. Sendikacılar kusura bakmasın.

YILMAZ HUN (Iğdır) - Sendikaları Başkan çağırmadı, biz talep ettik, gelmedi.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yo, geldi sendikalar.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Tam ifade edemediler kendilerini.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - EĞİTİM-SEN, EĞİTİM-İŞ hepsi geldi.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Boykot ettik.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Boykot ettik, gittik ama raporları geldi, raporları okuduk arkadaşlar. Raporları okuduk arkadaşlar sonuçta, 2 sendikayı dinledik.

Ya, arkadaşlar, bakın, şöyle bakalım...

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Şimdi, sayın milletvekillerimiz, şu anda Kahramanmaraş ve Şanlıurfa vekillerini dinliyoruz. Ali Bey de biliyorsunuz, Kahramanmaraş Milletvekilimiz, o kontenjandan konuşuyor. Aynı zamanda, gerçekten Komisyonumuza zatıalileriniz gibi, sizler gibi en büyük çalışma desteğini veren, değerli bir milletvekilimiz. Onun için değerlendirirken, söylerken aslında bütün bu amaç bir sonuca çıkması açısından değerlendiriliyor. Onun için lütfen müdahale etmeden...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ben düşüncemi söylüyorum, tabii canım yani sonuçta atamaları, okul yöneticisi atamalarını sendikalara bakarak yapmamak gerekiyor, işin ehline vermek gerekiyor. Maraş'ta bunu gördük, işte görevden alınan müdür yardımcısı, müdür yardımcıları çocuğu tanıyorlar, bakıyorlar, yokluyorlar zaman zaman ama yeni gelen müdür yardımcısı "Tanımıyorum ki ben." diyor, bize geldiğinde anlattığı bu. İstanbul'da okulun müdürü yeni atanmış, bilmiyor adam. Nereden bilsin? Yeni gelmiş bir okula. Buna iyi bakmak gerekiyor.

Sınav sisteminden vazgeçmek gerekiyor yani öğrenciler, benim gördüğüm, sürekli yarış. "Sınava gireceğiz, sınava gireceğiz." Sınav sistemi, sınav meselesinden Millî Eğitimin vazgeçmesi gerekiyor.

Bizim bir başka önerimiz olacak komisyon olarak. Silahların sınırlandırılması gerekiyor arkadaşlar. "Ben Emniyet müdürüyüm, şu kadar silah sahibi olurum. Ben milletvekiliyim, bu kadar silah sahibi olurum." Olmaz, olmamalı. "Bürokratım, üst düzey bürokratım, bu kadar silah sahibi olabilirim." olmamalı. Silaha bir sınırlandırma getirmemiz gerekiyor, bunu geçirmemiz gerekiyor.

Medyada sıkıntı var mı? Var Sayın Vekilim. Ben RTÜK üyeliği yaptım. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyeliğimde, kulakları çınlasın, tanıyanlar vardır, Davut Dursun Hoca vardı, o Başkandı. Kurtlar Vadisi zamanı yani her bölümde 50 kişi ölüyor, her bölümde. Çağırırdı, uyarırdı ve müeyyide uygulardı çünkü RTÜK düzenleyici ve denetleyici bir kurul ama yasaklayamaz; bu, sansüre girer, bunu yapamazsın, bu, medya özgürlüğünün sansürüne girer. Ne yaparsın? Müeyyidesini uygularsın, bahsettiğiniz sabah programlarındaki iğrençlikleri kesersin. Bu, ikili diyalogla da olur ya da 6112 sayılı Yasa'ya göre verilecek para cezalarıyla da olur. Ağırlaştırırsın o cezayı, ciddi ciddi ağırlaştırırsın. Ya, dizi izliyorsun, adam bir dizi içerisinde 5 defa evleniyor, boşanıyor; 20 kişiyi öldürüyor. Kimin eli kimin cebinde belli değil, ne ararsanız var, her türlü rezillik var. E, durdurulmalı mı? Evet, durdurulmalı. RTÜK de burada, RTÜK'e görev düşüyor, RTÜK işi gücü bırakmış, muhalefetle uğraşıyor yani.

Ve maalesef, televizyon kanalları da öyle bir sıkıntıdaki. Bakıyorsunuz, yandaşı, bilmem neyi, hepsi para için. Çok da izleniyor, rating geliyor, rating demek reklam parası demektir; yayınlıyorlar bunu. Bunu kesmek gerekiyor.

Psikiyatrik tedavide bir düzenleme yapılmalı, Hasan Hocam bu konuda çok da hâkim, çocuğunu gönderemiyor. Niye gönderemiyor psikiyatriste? "Efendim, oğlum pilot olamaz, polis olamaz, asker olamaz falan filan." Buna yönelik bir düzenleme yapılmalı.

Dijital medya çağında dijital medyayla uğraşamazsınız, kesme şansınız yok, bunu gördük net ama işte, "C31K" diye bir şey var: Cehennemin 31'inci Katı ya da Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığına gittiğimizde gördük. İnanılır gibi değil o porno siteleri, çocuklar giriyor. "Öğretmenimi nasıl öldürürüm?" diye bir oyun var arkadaşlar, "Öğretmenimi nasıl öldürürüm?" diye oyun ve dün baktım, hâlâ oyun var, dün gördüm, "Öğretmenimi nasıl öldürürüm?" oyunu hâlâ oynanıyor. Şimdi, bunları kesmek gerekiyor. Hiç bunun sansürü, bunun işte baskısı maskısı yok, bunu kesmek lazım yani o tür şeylere asla izin vermemek gerekiyor. Bir de artık dijital medya üzerinden yeni nesil çeteler var, Daltonlar maltonlar işte, görüyorsunuz, internet üzerinden adam birbirini tanımıyor, tetikçi tutuyor, parayı yatırıyor, adam vurduruyor, bilmem ne yapıyor. Bunları kesmek gerekiyor.

Son olarak, ezcümle, biz Komisyon olarak işin kaynağını bulalım diye çaba harcadık, harcamaya devam ediyoruz, güzel bir sonuç çıkacağını görüyorum yani olumlu bir rapor olacağını görüyorum. Bu anlamda bütün milletvekili arkadaşlarımız çok güzel emek verdiler, sağ olsunlar. İstanbul'da bir gerçekle yüzleştik, şehit öğretmenimiz adına Şehit Öğretmen Fatma Nur Çelik Okulu olmuş hem de olaydan bir ay sonra olmuş. Biz Şehit Öğretmen Ayla Kara yapamadık Maraş'a hâlâ, üç ay oldu, bak. Bir ayda yapmış İstanbul'da, Sayın Bakan yapmış. Sayın Bakan, siz Kahramanmaraş Milletvekilisiniz, Sayın Bakanım, Bakanlığımızı yaptınız. Bu konuda hani ben elimde güç olsa gidip yaptıracağım da Millî Eğitim Bakanına, bu konuda sizden yardım istiyoruz. Şehit Öğretmen Ayla Kara Okulunu yapalım, İstanbul'daki bir ayda yapılan işi biz de üç ay oldu ama yapmış olalım.

Diğer çocukların ailelerinin şehitlik talebi var, gazilik talepleri var ama gazilik belki zor ama şehitlik belki 9 çocuktur ve bunlar kamusal alanda öldürüldüler, katledildiler, bunu sağlayabiliriz, bunun için de oturup konuşmakta fayda var.

İstanbul'daki şey geldi mi Başkanım? Babayla ilgili hani gelecekti ya savcılıktan.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Yok, gelmedi.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Gelmedi, onu da bir istersek memnun olurum.

İddianame çıktı dün. Anneye talep biraz aileleri mutlu etmemiş, babaya ceza talebi mutlu ediyor ama anneye talep mutlu etmiyor. Tabii, kanun bu yani yapacak bir şey de yok, ne yazıyorsa onu yapacak, uygulamak durumundalar.

Netice itibarıyla, güzel bir çalışma yaptık, yapmaya devam ediyoruz, tatile girecek, herhâlde tatilden sonra da raporu hazırlamış oluruz.

Teşekkür ediyorum, hoş geldiniz diyorum tekrar.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Evet, biz teşekkür ediyoruz.

VAHİT KİRİŞCİ (Kahramanmaraş) - Başkanım, müsaade ederseniz, Ali Öztunç Vekilimizin bu şehit öğretmenimizin isminin verilmesiyle ilgili konuda bir bilgilendirmede bulunmak isterim uygun görürseniz Komisyonumuza.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Buyurun

VAHİT KİRİŞCİ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ediyorum, Sayın Vekilimize de teşekkür ediyorum.

Şimdi, tabii ki İstanbul'daki hadise diyelim tek bir kişilik, bir kişiyi ilgilendiren bir cinayet ama Kahramanmaraş'ta gerçekten oldukça kapsamlı bir dosya, çok sayıda katledilmiş yavrularımız var, öğretmenimiz var. Şu anda Ayser Çalık Ortaokulunun adı Şehit Öğretmen Ayla Kara Ortaokulu olarak hem Valiliğimizden, İlçe Millî Eğitim Müdürlüğümüzden hepsinden geçti. Bakanlık da resmî olarak şehitlik verilmediği hâlde isminin önüne şehit ibaresinin konulmasının uygun olacağına karar verdi. Bugün yarın çıkar Sayın Vekilim, oldu mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Evet, Tuba Hanım, size söz veriyorum.

Tuba Köksal, Kahramanmaraş Milletvekilimiz, buyurun.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Öncelikle teşekkür ediyorum. Hem de acı olayın yaşandığı günlerde şehrimize gelip acımızı paylaşıp destek olan herkese, her milletvekiline, bakanlarımıza.

Ben burada en büyük teşekkürü ailelerimize etmek istiyorum. Sürekli bir aradayız, onların o ferasetli duruşu, ilk günden beri hani çok farklı bir şekilde tepki verebilecekken çünkü bu işten nemalanmak isteyenler de oldu ama o vakur duruşlarını hiç bozmadılar. Aslında onlar bize bir yerde destek oldular bizim onlara destek olmamız gerekirken. Ben bir kez daha o ailelerimize teşekkür etmek istiyorum. Kimse bu duruşu sergileyemezdi ama Allah demek ki dağına göre karını veriyor, bu ailelerimiz bunu ilk günden beri korudular.

Pek çok konuya değinildi, hani milletvekillerimiz, sizler zaten haftalardan beri bu konuyla ilgili konunun uzmanlarıyla gerekli fikir alışverişini yapmışsınızdır ama ben hem iletişimci olarak burada bir milletvekilinden ziyade hem de dijital sosyolojiyi çalışan birisi olarak bazı konulara değinmek istiyorum. Ben hani pek çok önerilere gerektiği zamanlarda hani gerek Siber Daire Başkanlığı gerek İletişim Başkanlığı, işte, pek çok alanda hani bunlara önerilerde bulunmuştum ama alan çok büyük olup işin etki elemanlarının çok fazla olması nedeniyle bunda bir türlü koordinasyon gerçekleştirilemiyor. Biz biraz da dijitalliği, bir yerde hani suya atıyorsun, yüzmeyi suda öğreniyor ya, bunu yıllardan beri yaşadığımız aslında bu, yaklaşık yirmi otuz seneden beri biz bunu yaşıyoruz. Belki de işin doğası bu, hani belirli kurallar çerçevesinde değerlendirilemiyor.

Kimler sorumlu? Hepimiz sorumluyuz. Eğer bu çağda yaşıyorsak, böyle bir olaya denk geldiysek, belirli yetkililerimiz de varsa, belirli şeyleri duyurmak için elimizde imkânlar varsa hepimiz sorumluyuz. Bunun sorumluluğunu da çok net bir şekilde sanırım hepimiz hissediyoruz üzüntüsüyle birlikte.

Ben şuna değinmek istiyorum biraz da hani eksik olanları biraz böyle seçmeye çalıştım kendimce: Mesela, şimdi, ben silahlanmaya karşıyım hani sivil olarak zaten hani halkın, bir asker kızı olarak bunu söylüyorum. Neden karşıyım? Ben ailem yani babamın silahlarını çok nadiren görmüşümdür otuz kırk sene içerisinde çünkü bir sorumluluk vardır. Yani eğer devlet sana bu imkânı verdiyse sen onun birinci sorumlususundur ve ben yanlışlıkla bir yerde gördüğümde, şekli bile bozulduğunda babam bana kızar diye onun şeklini düzeltirdim. Yani herhangi bir şekilde ona dokunmanız yasaktı. Hâl böyle iken nasıl oluyor da devlet görevlileri sınırsız bir silahlanmaya, ellerinde böyle bir imkân oluyor ve bunlar şaka gibi, bir de ifadesinde de öyle söylemişti, ben bunu da lanetliyorum, ne diyeyim hani buna bir cevap olarak. "Maraş sandığı içerisinde saklıyorum." Ya, bir zorunluluk olmalı. Eğer bir silah bir evde yahut da herkesin ulaşabileceği bir yerde ise baştan bunun yasaklanması lazım, bir. Yani öncelikle silahtan önce onu tutacağı bir kasa, bunun bir zorunluluk olması lazım, madem biz çözüm arıyoruz pek çok şeye.

Bir diğeri, neden bu kadar sayısız, sınırsız olabiliyor? Yani Kahramanmaraş gibi bir yerde, gayet güvenli bir şehirde maalesef işte, bu silahlanarak bizim şehrimizin de farklı bir şekilde anılmasına sebep oldu. Bu da ayrı bir suç bence. Neden buna müsaade ediliyor ve bundan sonra da müsaade edilecek mi?

Bir diğeri, bence buradan çıkarmamız gereken, işte, her türlü şikâyeti ediyoruz, kurumlara ediyoruz, işte, okullardan şikâyetçiyiz, öğretmenlerden şikâyetçiyiz. Bu arada ben şunu söyleyeyim: Hani hep böyle söylenir ya, "Sizin çocuklarınız özel okullarda okuyor." Ben 4 çocuk annesiyim, benim çocuklarım devlet okullarında okuyor, 1'i hariç, onda da hata yaptığımı düşünüyorum, diğer çocuklarımın hepsi devlet okullarında okuyorlar, devlet üniversitesine gidiyor, vesaire.

Şimdi, hâl böyleyken, biz işin içerisindeyken pek çok eksikliği görüyoruz ama anne baba olarak biz buna ne kadar katkı sunabiliyoruz? Yani eğitim camiası anne babaların gördüğü bu eksikliği... Bilemiyorum, mesela, bir mahalle okulunda belki daha etkin anne babalar kullanılabiliyor o okulun şekillenmesi, o öğrencilere yönelik işte, yapılması gereken faaliyetlerde ama daha kozmopolit, daha büyük mekânlarda anne babalar bir yerde soyutlanıyor, çocuklarını takip edemez hâle geliyor ve anne baba sorumluluğunun hukuken artık bu olayda belki de mihenk taşı oldu bu yönde, verilmesi gerekiyor. Bu da ayrı bir bizim çıkarmamız gereken kanunlardan bir tanesi diye düşünüyorum. Anne baba sorumluluğunun işte, belirli bir yaşa kadar olan çocuklarda bire bir hani yaptığı her işten kendisini de sorumlu tutması gerekiyor ama diğer bir taraftan da bizim velileri yani bu okul ortamına katabilecek, o sorumluluğu da birlikte paylaşacak bir hâle gelmemiz lazım çünkü şehirler büyüyor, okulların ortamları kalabalıklaşıyor yani bir yerde bir ilçe nüfusu kadar bile belki öğrencisi olan okullarımız oluyor. Öyle değil mi? Ama biz burada ne kadar haberdarız o çocuğun o okulda yaşadıklarından, olan bitenden? Bunun getirilmesi lazım.

Dijital alana geçecek olursak, mesela, birisi yüzme öğreniyor denizde ama bir yere ip çekiliyor, deniliyor ki: "O ipin gidersen burası senin için tehlikeli." Yani oraya geçmesini kimse müsaade etmiyor, iyi yüzme bilsen bile "Hayır, oraya gidemezsin." deniliyor, uyarı geliyor. Ama biz, hâl böyleyken... Diyoruz ya "Küçük yaştan itibaren eline telefon veriliyor, sonra bilgisayar başında, vesaire." ya da ister istemez dijital ortama maruz kalıyor. Peki, biz bunu güvenli hâle getirebildik mi, ne yaptık bugüne kadar? Yani, hadi diyelim, on yirmi sene öncesinde bu imkânlar çok fazla değildi ama artık yazılımın bu kadar üst düzeyde olduğu, algoritmalarla pek çok şeyi yönetebildiğin bir dönemde biz çocuklarımıza neden bunu fazla görüyoruz, neden dijital ortamda bu kadar savunmasız bırakıyoruz?

Bir diğer konu, öneri; ben bunu çok önemli buluyorum, hem dijital çalıştığım için hem de 4 çocuğu da böyle bire bir uzun yıllardan beri; o bilgisayar başında, o cep telefonlarıyla neler yapabildiklerini ya da onlar şahit olduklarını bana aktardıkları için söylemek istiyorum: Çocukları işin içine katmamız gerekiyor yani masa başında 20'lerinde, 30'larında kişilerin -"siber daire" diyelim ya da başka bir şey diyelim-burada bunları denetlemesi elbette ki kıymetli, önemli emniyet açısından ancak biz çocukları bu işin içerisine katabildiğimiz ölçüde başarılı olabiliriz yani bir ilkokul öğrencisi, bir ortaokulu öğrencisi neden bu çalışmaların içerisinde değil? Biraz önce bahsettiler işte, o suç odağı olan sitelerle ilgili; benim kızım beni yıllardan beri uyarıyor "Anne siz niye hiçbir şey yapmıyorsunuz, neden bunları kapatmıyorsunuz? Bak, burada şunlar şunlar oluyor." diye sürekli önüme getirip benim de şikâyet

ettiğim ama bir sonuç alamadığım, sonrasında işte böyle kötü bir olayla karşılaştığımız bir durum. Yani o yüzden, en iyi bu işi bilen çocuklar ve biz bu çocukları işin içerisine katmak zorundayız. Eğer katmazsak biz bu işte başarılı olamayız.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Onun formülü nedir, katmak için ne yapmak gerekir?

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Nasıl mesela, biz spor için çocukları küçük yaştan itibaren eğitiyoruz değil mi; "Jimnastik için 5 yaşında geç kalmışsındır." diyoruz. Bunu aynı şekilde yapılandırıp... Yani bir ara medya okuryazarlığı diye bir ders konuldu ama hiçbir işlevi olmadı, o derslerde de başka şeyler yapıldı, akademik şeye daha çok önem verilip orada belki matematik dersi verildi ama biz savunmasız kaldık yani o medya okuryazarlığı belki farklı boyutlarda güncellenip içeriği değiştirilebilseydi, dönüşebilseydi çocukların bu savunma mekanizması... Mesela -bildiğim için söylüyorum- oyun oynarken yasaklı bir kelime söylediğin zaman uyum seni oyundan atabiliyor, ceza veriyor, işte, iki hafta giremiyorsunuz yani soru: "Manifesto" adı altında lanet bir şey yayınlamış bu cani. Ben "çocuk" denilmesine de karşıyım, bir ara "cani çocuk" diyordum ama "cani" kavramı ile "çocuk" kavramı da yan yana kullanılmaz. Bu caninin yayınladığı "manifesto" dijital ortamda algoritmalarla görülebilir bir şey. Neden görülememiş? Çünkü biz o yöne odaklanmamışız. Bunlar saatlerce, sadece bu değil yani bir oyun...

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Yok, Tuba Hanım, çok güzel bir şey söylüyorsunuz da yani çocukları işin içerisine katmanın formülü?

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Anlatıyorum.

Şimdi, mesela bir dijital oyunda yanında iletişim kurabildiği yazışma üzerinden siteler oluyor yani sözlü de konuşabiliyorsun -işte "Discord" deniliyor, başka başka isimleri olan siteler var- eğer sen burada yanlış bir şey konuştuğun zaman -bir küfür, bir hakaret- direkt seni atabiliyor, bir daha giremiyorsun ya da işte, belirli bir süre seni yasaklayabiliyor. Çocuklar bunu biliyor, bildikleri için de farklı şeyler geliştiriyorlar. Şimdi, biz bunlarla mücadele edemeyiz ama o akıl o çocuklarda olduğu için biz bunları okul ortamında olsun, bir uyarı mekanizması olsun... Çünkü onlarla karşılaşıyor. Şimdi, yolda sen bir hırsızlık gördüğün zaman bunu kalkıp bir polis, emniyet gücüne yer, konum bildirerek verebiliyorsun ama bir çocuğun bunu yapabileceği bir mekanizma yok. Biz bırakmışız. İşte, bir yerde de yasakladığın zaman o oyunları bu sefer çocuklardan da tepki alıyorsun. Mesela, en basiti Roblox; "Burada birçok iyi yapması gerekeni yaptığı hâlde bu platform, siz bunu açmıyorsunuz ama şu platform daha beter işleri yapıyor ama hâlâ açık, ona müsaade ediyorsunuz." diyor. Yani bir denetimsizlik var. Önerilerden bir tanesi; mesela, RTÜK, Radyo Televizyon Üst Kurulu diye şekillenmiş. Kaç sene oldu internet ortamı yaygınlaşalı, her yere girdi, elimizde gezdiriyoruz; öyle değil mi? Neden internet ortamı da bu RTÜK gibi bir mekanizmayla katılıp denetime tabi tutulmadı? Yani bu en büyük handikaplarımızdan bir tanesi, "Şikâyetçi oluruz." Yani dizilere ceza yazarsın, vesaire, bu tür yaptırımlar olur ki onların da etkileri yok çünkü bir ara hatırlayın Kurtlar Vadisi'nden beri gelen bütün dizilerde -en çok da mesela bu dönemin çocuklarını etkileyen ben "Çukur" adlı dizinin olduğunu düşünüyorum- en fazla katliamın yapıldığı bölümde daha çok reyting oluyor, vesaire. Biz bunları gördük ama herhangi bir yaptırım yahut da bununla ilgili bir adım atamadık.

Okul ortamlarında çok güzel bu çocuklarla gelişmeler yapılabilir. Bizim pek çok irtibatlı olduğu yerlerde bu çocukların da... Mesela, belediyelerde belediye çocuk meclisleri kuruldu zamanında, pek çok belediyemizde de var yahut da BTK'da zamanında kurslar düzenleniyordu vesaire ama bu çocukların gene bunları bildirebileceği, birlikte çalışıp, nasıl DENEYAP atölyelerinde çocuklar belirli teknoloji imkânlarını geliştirebiliyorlarsa aynen bu şekilde kulüpler olur vesaire, başka şeyler olur, biz bunları yapabiliriz yani yeter ki bunu isteyelim.

Benim kırıldığım şeylerden bir tanesi -burada isim zikretmek istemiyorum ama- bu çocuklarla ilgili, çocukların isimlerinin okullara verilmesi vesaire çünkü ailelerimizin en büyük taleplerinden bir tanesi. Biz bunu yapmak zorundayız, eğer kanunsa kanun olarak da çıkarmak zorundayız Meclisten. Şehitlik isteniliyor. Şimdi, şöyle bir şey var: Amerika'da yahut da bir başka yerde de bununla ilgili yaşanan olaylara özel, belirli kanunlar yahut da onunla ilgili yönetmelikler -adı neyse işte ilgili ülkelerde- çıkarılmışken bizim de bu olayla ilgili, 9 evladımız ve öğretmenimizle ilgili özel bir kanun çalışması yapmamız ve bunlara özel bir hak bunlara vermemiz gerekiyor. Adına ne konulur bilmiyorum ama hani siz "cennetmekân" dediniz ama şehit olarak düşünüyoruz bu çocuklarımızı.

Bir de -adını vermek istemiyorum dediğim şey- "Pedagojik olarak doğru değil." denilmiş bir yerde, bunu duydum. Bir okulda 9 evladımız şehit olmuşken, 3 evladımız da hâlen ağırken -daha çocuğun yanında da ne konuşulamıyor onun sıkıntıların ne boyutta olduğu, ağır yaralı olan çocuklarımızdan birinin- yani bunları yaşarken bunları görmezden gelmeyelim Meclis olarak çünkü bunun devamı gelir mi, gelmez mi? İnşallah, gelmesin; gelmesin diye de bundan sonra uğraşacağız ama böyle bir olay dünyanın çok az yerinde yaşandı, biz maalesef buna denk geldik. Bununla ilgili bir çalışma yapılması ve bunun örnek olay olarak pek çok şeye de pozitif anlamda çıkarımlarda bulunulması gerekiyor.

Ben teşekkür ediyorum tekrar; hem şehrimize gelip bizlerin de acılarını paylaştığınız için hem de kafa yorup da buradan bir daha böyle olaylar olmasın diye neler yapılır diye çalıştığınız için. Sağ olun.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Evet, gerçekten Komisyon çalışmalarına büyük katkı sağlayacak bir değerlendirmede bulundunuz Sayın Milletvekilim. Bunlarla ilgili değerlendirmeleri yapalım inşallah. Zaten "şehit" kelimesini Kahramanmaraş'a geldiğimiz zaman basın huzurunda ilk kullanan ben oldum, çok net bir şekilde de bundan hiçbir çekincemiz falan söz konusu değil. Tabii, isim verilme konusu da -demin Bakanımız da açıkladı- o konuda da çalışmalar devam ediyor ama siz de takdir edersiniz ki bunlar Komisyonun görev alanı içerisinde olan değerlendirmeler değil, biz raporumuzu yazacağız, bunları değerlendireceğiz. O zamana kadar bunlarla ilgili çözüm üretme noktasında da inşallah gereken şeyler harekete geçer diye düşünüyorum ama burada

söylediklerinizi veya söylemek isteyecekleriniz daha sonraki geniş bir rapor hâlinde de bize verebilirsiniz. Yani bu dijital boyutu çok önemli ama daha kamu kurumları buna dönük bir örgütlenmesi, buna dönük bir teşkilatlanmasında yetersizlik görüyorum, görüyoruz da Komisyon olarak da. Yani bunun problemi siz doğru teşhis etmişsiniz ama çözümle ilgili konularda daha pratik sonuçlara gidebilecek bir çalışmayı bize sunarsanız, değerlendirirseniz bunları yerine getiririz diye düşünüyorum. Çünkü yani hakikaten olay, siz kendi çocuklarınıza bunu takip etmişsiniz, değerlendirmişsiniz ama takdir edersiniz ki Türkiye'deki bütün aileler bu şekilde yapabilme imkânları söz konusu değil yani bizim bir mekanizmayı kurarak bunları görebiliyor ve bunları denetleyebiliyor hemen de bununla ilgili çözümler üretebiliyor olmamız lazım.

RTÜK benzeri bir kuruluş noktasında pozitif bir...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Şimdi, şöyle Başkanım, aklıma gelmişken söyleyeyim, biz daha önce de biliyorsunuz, gene çocuklarla ilgili komisyonumuz vardı istismara yönelik o komisyonda da tekrar bu siber alanda vesaire gittik öneriler verdik ama bu aslında Türkiye Büyük Millet Meclisinden ziyade konunun ilgili olan bakanlıkların bizzat hani oturup çalışma yapıp yani buna bir karar vermesi gerekiyor. "Yani bizim böyle bir sorunumuz var. Şu, şu, şu bakanlıklar bununla ilgilidir. Bunun neticesinde de artık yeni bir yapılanmaya gidiyoruz. Yani okullar olur yani normal hayatta da olur ama çocukların güvenliğini sağlayacak iradeyi bizim bakanlıklarımızla birlikte yapmamız gerekiyor." Yani ilettik, o komisyonumuzun sonucunda da ilettik yani güzel bir raporumuz oldu ilgili kurumlarla ama dediğim gibi, belki biraz daha ağır yol alınıyor. Onun için bence o inisiyatifin de -bilmiyorum, kim verir- yapılması gerekiyor.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Ben de şunu diyecektim, dün kamu kurumları genel müdürlerini dinledik bakanlıkların. Zaten bizim de en çok rahatsız olduğumuz şeyler sizin bu tespitleriniz noktasındaydı. Onları değerlendireceğiz ama RTÜK benzeri bir şey oluşması noktasında bir değerlendirmede bulundunuz. Evet, yalnız RTÜK de var olmasına rağmen televizyonlarda hâlâ şiddet ne bileyim, çok değişik işte, gündüz yayınları şunlar bunlar, hepimizin şurada ortak alanında şikâyet ettiğimiz şeyler var.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Başkanım, şimdi, şöyle, karşılıklı konuşmaya giriyoruz ama ben bir aile ortamı olarak düşünüyorum çünkü derdimiz bir.

Şimdi, ben iletişim fakültesi mezunuyum; radyo, televizyon, sinema. RTÜK'ün kurulma amacı zaten bunu karşılayabilecek konumda değil yani siz sonradan bunun kanuni altyapı, yönetmelikle değiştirebilirsiniz ama o kurum farklı bir amaç doğrultusunda zamanında kurulmuş ama biz başka bir şeye merhem olsun diye bekliyoruz yani sıkıntımız aslında bu yönde.

YILMAZ HUN (Iğdır) - Sayın Başkan, ben de bir soru sorabilir miyim vekilimize?

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Buyurun Yılmaz Bey.

YILMAZ HUN (Iğdır) - Teşekkürler Başkan.

Sayın Vekilim, gerçekten çok önemli bir konuya değindiniz de çok önemli bir noktaya, bugüne kadar ilk defa bu konuya siz değindiniz yani öğrencileri dinleme... Dinledik, gerçi o sorun yaşayan öğrencileri ama şimdi, öğrencileri içinde katma noktasında bir belirlemeniz oldu. Sadece ama bu dijital kullanım noktasında fakat "öğrencileri işe katma" derken mesela bunu daha da genişletebiliriz Başkan raporumuzda. Yani eğitim öğretim... Nasıl bir eğitim yönetimi istiyoruz? Gelecek yıl öğrencilerin hem sosyal, kültürel nasıl bir eğitimde varmak istedikleri noktasında hocamız mesela çocuk meclislerinden bahsetti, kulüplerden bahsetti. Çok önemli şeyler bunlar, bende bir öğretmen olduğum için çok kıymet veriyorum. Bu konuda bizler sürekli tepeden öğrenciler hakkında kararlar alıyoruz, eğitim sistemi hakkında kararlar alıyoruz ve bu kararları uyguluyoruz, uygulatıyoruz. Bu noktada, demokratik katılım noktasında öğrencilerin tabii ki uygun koşullarda bir şekilde dinlemek gerekiyor ve onların görüşlerini almak gerekiyor ve bunu eğitim sisteminde işletmek gerekiyor. Bu noktada, hocamızın bu görüşü için teşekkür ediyoruz.

Bunlar kayıtlara geçmesi açısından...

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Teşekkür ediyorum Yılmaz Bey.

Şanlıurfa Milletvekilimiz Sayın Dilan Kunt Ayan, size söz veriyorum.

Buyurun.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle sözlerime başlamadan önce Kahramanmaraş'ta yaşamını yitiren öğrencilere başsağlığı diliyorum, ailelere sabırlar diliyorum. Yine, Siverek Ahmet Koyuncu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde yaşanan silahlı saldırıda yaralanan öğrencilerimize, öğretmenlerimize, polis memuruna acil şifalar diliyorum.

Elbette ki Komisyon kurulduğu günden beridir çok kıymetli işler yaptınız, Urfa'ya da geldiniz, arkadaşlarla da görüştük. Gerçekten de önemli Yani bu sorunun köküne inebilmek açısından, sorunun kökünü ortaya çıkarabilmek açısından ve bir daha ülkemizde böylesi bir vakanın, olayın yaşanmaması açısından çok kıymetli, hepinizin emeğine, yüreğine sağlık. Fakat elbette ki yapılan önemli, kıymetli işlerin yanında bizim de belli başlı eleştirilerimiz var. Bu aşamaya nasıl geldik, nasıl olur da ülkemizde böylesi saldırılar meydana gelir, hayata geçer? Bence bunun birazcık içerisinde inmek gerekiyor.

O kısma gelmeden önce Urfa'ya özgü olarak şu durumdan bahsetmem gerekiyor: Hepinizin de bildiği üzere 2003 yılından bu yana Urfa'da görevde bulunan Asım Sultanoğlu isimli bir Millî Eğitim Müdürümüz vardı, Şube Müdürü vardı, bugün itibarıyla yani geçen hafta itibarıyla kendisi merkeze çekildi, umarım katkınız olmuştur çünkü bizim için önemliydi görevden çekilmesi neden önemliydi? Çünkü Asım Sultanoğlu 2012-2015 yılları arasında Karaman İl Millî Eğitim Müdürü olarak görev yaptığı sürede

Türkiye'nin en ağır istismar vakalarından biri olan Karaman'daki Ensar Vakfında bağlantılı istismar skandalı yaşandı ve o zaman kendisi oranın İl Müdürüydü. Evi hâliyle kendisini de ihmali olmasından kaynaklı olarak bizler Urfa'ya atandığı günden itibaren böylesi bir kişinin, hakkında idari soruşturma başlatılmış olan bir kişinin görevde olmaması gerektiğini, Urfa'ya atamaması gerektiğini Karaman'da çocukları koruyamayan ve hakkında böylesi bir idari soruşturma yürütülen bir kişinin Urfa'da bir şube müdürü olmaması gerektiğini defaatle dile getirdik. Sadece biz dile getirmedik, biz kentin vekili olarak bunu biz söyledik ama aynı zamanda sendikalar, meslek örgütleri, öğretmenler, hocalar, veliler, bunların tamamı dile getirdi yani "Asım Sultanoğlu'nun Urfa Millî Eğitim Müdürü olarak görev yapmasını istemiyoruz." dediler. Fakat maalesef, hiçbir şekilde bu konuda yapmış olduğumuz sözler, itirazlarının hiçbiri ciddiye alınmadı. Tabii ki şunu açıkça ifade edelim, şöyle bir şeyden bahsetmiyoruz: Siverek'te yaşanan vakanın, Siverek'te yaşanan olayın tek müsebbibi Asım Sultanoğlu'dur demiyoruz ama böylesi bir ağır ihmali bulunan bir kişinin Urfa gibi 3 milyonluk bir kentte şube müdürü yapılması ihmaller zincirinin bir parçası olarak görüyoruz.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Dilan Hanım, önce bir düzeltme...

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Başkanım, kesmezseniz sevinirim.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Müsaade eder misiniz?

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Kesmeyin, bitireyim. Bitirdikten sonra söyleyebilirsiniz.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Şube müdürü değil, il müdürü.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Pardon, il müdürü.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Maddi hata var da onu düzelteceğim.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Ha, buysa kurban olsun, tamam, kesebilirsiniz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Öyle dediğine bakma, her zaman düzeltme için kesmez.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Yok, umarım Başkanın katkısı olmuştur alınmasından çünkü biz defaatle dile getirdik. Neden dile getirdik? Çünkü ihmaller zincirinden de öte bu olay yaşandıktan sonra da sahaya inmedi, gerekli açıklamalar yapmadı defaatle biz çağrıda bulunduk fakat bunu da yapmadı. Fakat ne oldu, Siverek'teki olayda? Ne yaşandı mesela, kim görevden alındı? İşte, oradaki okul müdürü. Şimdi, bu peki, neyi rahatlatacak, neyi düzeltecek tek başına, tek sorumlu onlar mıydı? Değildi elbette ki. Hâlen ve hâlen kendisi hakkında bir soruşturma olmadığına dair bilgimiz var yani biz en azından öyle biliyoruz, değilse bile düzeltin lütfen. Şimdi, bunu niye söylüyoruz? Şimdi, az önce, sayın vekilim çok kıymetli bir şey söylüyor, diyor ki: "Hepimiz sorumluyuz." Ya, tamam, evet, vicdanen sorumluyuz kabul ama biz defaatle uyardık, söyledik, tehlikeler oluyor dedik, bireysel silahlanmaya dair bir sürü uyarıda bulunduk fakat muhalefeti dinlemediniz, dinlemediniz. Yani, söylediğimiz şeylerin tamamı, sanki suni veya çeviren bir muhalefet yapan bir yerde değildi. Gerçekten de çocukların üstün yararı, menfaati için yapılan için yapılan bir şeydi. Şimdi bunu niye söylüyorum? Hâlen dinlememe ve devam ediyor. Nasıl devam ediyor? Dün gece saat 01.00'e kadar biz Adalet Komisyonunda suça sürüklenen çocukların iyi olma hâlleri nasıl düzeltebiliriz diye saatlerce mesai yaptık fakat ne oldu, ne çıktı o Komisyondan Başkanım? Tekrardan çocukların cezalarını artıran, ailelere ceza yükleyen bir tasarı çıktı oradan ve muhtemelen yakın tarihte de Meclisten geçecek. Peki, ben size soruyorum: Çok kıymetli mesai yaptınız, değil mi "Çocukları suçtan nasıl arındırabiliriz, çocukları topluma kazandırabiliriz, bunun için neler yapmamız gerekiyor?" diye sizler de bir sürü çalışma yaptınız, günlerce mesai harcadığınız değil mi? Peki, bunun sonucunda çocukların cezasını artırmak mıdır sizce çözüm? Çocukları suçtan çekebilmenin tek amacı bu mudur? Çocukları kapalı hapishaneye gönderip ıslahevlerinden, eğitimevlerinden men etmek midir? Değil, değil. Bu bir çözüm olmayacak. Aileleri cezalandırmak mıdır? Vallahi bu da çözüm olmayacak. Ha, çözüm nedir? Tabii ki oraya da gelelim ben şunun da çözüm olmadığını düşünüyorum -Sayın Vekilim, siz uzun uzun izah ettiniz ama- tek başına televizyon programlarında şiddeti öven ya da şiddet döngüsünü gösteren programlar da değil çocukları şiddete iten şey, devletin politikasının eksikliğidir. Devletin çocuklar üzerindeki, çocukların iyi olma hâllerine dair politikalarını yeteri kadar işletmemesinden kaynaklıdır. Yine, şiddetle mücadele yöntemlerini, şiddet ağlarını geliştirmemesinden kaynaklıdır. Sorumluluğu görmek gerekiyor. Birinci sorumlu devlettir. Anayasa açık Anayasa'da çocukların eğitim hakkının devlet tarafından korunması gerektiği yazıyor mu? Yazıyor. Bakın, Anayasa'da güvence altına alınmış. Yine, çocukların suça, uyuşturucuya bulaşmaması gerektiği Anayasa'da güvence altında ve devletin bu konuda birinci derecede sorumlu ve yükümlü olduğu yazıyor mu? Yazıyor. Peki, bunca asli sorumlu devletken ve bu politikalar yeteri kadar işletilmediği için, devletin bu politikaları eksik yapmasından kaynaklı olarak bunların tamamı artan bir yerde. Biz istediğimiz kadar televizyon programlarında, işte, şiddeti teşvik edecek dizileri yasaklayalım ki bence bu da özgürlükleri engelleyen bir şey de. Dünyanın her yerinde bu diziler var, milyonlarca şiddet içerikli film var. Biz bu işin tek müsebbibi ya da bir parçasını, işte, bunu engellersek, işte, bu, gündüz kuşağı programlarını kaldırırsak, mafya dizilerini kaldırırsak bu sorun çözülmeyecek, aha tarihe not düşelim, çözülmeyecek. Nasıl çözülebilir? Devlet açık açık bu politikalarını ortaya koyması gerekiyor, eğitim politikasında bunu arındırması gerekiyor, şiddet mekanizmalarını ortaya koyması gerekiyor, hukuki politikaları ortaya koyması gerekiyor, çocukları MESEM denen işçileştirme yöntemiyle değil, çocukların gerçekten çocukluklarını yaşayabilecekleri zeminleri hazırlamak gerekiyor. Biz ancak ve ancak bu şekilde bunun üstesinden gelebiliriz.

Ha, ailenin sorumluluğu yok mu? Elbette ki var ama aileye dair de politikayı üretecek olan devlettir, iktidardır. Ancak ve ancak bununla birlikte biz bu işi büyütebiliriz. Yoksa tek başına sorumluluğu aileye veren, aileyi cezalandırma yöntemiyle bu işin içerisinden çıkamayız. En nihayetinde, çok üzülerek ifade ediyorum ki dün çok geç saate kadar bunun mücadelesini yürüttük ama yine de çok, böyle, ufak tefek değişikliklerle Komisyondan geçti ve yine, çocuklara ağır cezalar yükleyen, yine, çocukları kapalı

hapishaneye gönderen yöntemlerle, yeni kanun tasarılarıyla Türkiye gündemde ve Meclisten geçecek de bu. Bu, bu derde deva olmayacak, bu derdi çözmeyecek ve maalesef ki çocukları şiddetten arındırmayacak. Yine, ifade ediyorum, tekrar olacak belki ama bunu da ancak ve ancak devletin şiddet mekanizmasındaki politikalarını büyütmesiyle söz konusu olabilir.

Bir diğer durum ise -Urfa vekillerimiz çok iyi bilir- maalesef ki bölgemizde bireysel silahlanma her geçen gün artan bir yerde. Biz buna dair defalarca gerekli yerlerle görüştük, önergeler verdik. Ya, gidin bakın, hemen hemen her evde, her evde rahatlıkla... Bırakın hani silaha erişebilmeyi çocukların, zaten asılı yani ve bunların birçoğu ruhsatsız silahlar. Ha, bunu önlemenin yolu... Siverek'te mesela biz bunu dile getirdikten sonra Siverek'te Valilik tarafından işte yunus polisleri her gün devriye geziyor. Çözüm bu mu? Değil. Bireysel silahlanmanın önüne geçmek tek başına Emniyetin devriye gezmesiyle olacak bir şey değil. Bu silaha erişimi nasıl? Bu silahlar nasıl gidiyor, satışları nasıl yapılıyor? Bunların hepsi bir politika ve buna dair önleme olmadığı sürece de çocukların silaha ulaşmasını bırakın, bireysel silahlanmanın önüne geçmek gerekiyor ve Urfa'da da çok üzülerek ifade ediyorum ki seçim bölgem olan Urfa'da da fazlasıyla yaygın olduğunu biliyoruz ki sizler de gözlemlemişsinizdir bunu ve buna dair belki politikaları arttıran bir yerde olmamız gerekiyor.

Yine, sonuç olarak, şimdiye kadar çok kıymetli işler yaptınız, bugün de buraya bizleri davet ettiğiniz için de teşekkürlerimizi iletiyoruz. Umuyoruz ki Adalet Komisyonundan geçen yasayı da etkileyecek düzeyde bir rapor çıkar, çocukları cezalandırma yöntemiyle suçtan arındıramayacağımıza dair burası da bir rapor sunar, belki orayı etkiler diyeyim, teşekkürlerimi sunayım.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Ben çok teşekkür ediyorum.

Aslında cevap vermem gereken bazı unsurları değerlendirdiniz ama Sayın Milletvekilim...

Ben size "Sayın Milletvekilim" diyorum, "Sayın Başkan" diye başladınız, önce oradan başlamak isterdim. Fakat özellikle özellikle şunun altını çizmek isterim ben: Beritan Hanımın, Yılmaz Beyin bize o kadar büyük katkılar oldu ki zaten Komisyonumuz baştan beri bütün çalışmalarınızla hemfikir gidiyoruz. İktidar-muhalefet diye bir şeyimiz söz konusu değil?

Tabii, Adalet Komisyonu bizden beri olarak çalışıyor, onlar kendi gündemleri içerisinde, kendi değerlendirmeleri içerisinde bunları yapılıyor. Silahsızlanmayla ilgili sadece keşke sizin bölgenizde böyle bir silahlanma şeyi olsa, diğer bölgelerde olmamış olsa. Türkiye'nin genelinde bu problem var. Biz de buna benzer konularda aynı şeyleri düşünüyoruz. Öbür dediğiniz konuyla ilgili zaten gerekli şeyler yapılmış, gereken değerlendirmeler yapılmış ama orada -sizi bilgilendirmek için söylüyorum- Şanlıurfa Milletvekili olduğunuzda bir dosyaya bir daha odaklaşmanızı şey yaparım. Yani karakolda büyük problem var, anlatabildim mi? Emniyette bir büyük problem var. Yani bırakın şeyi yani Millî Eğitim falan değil.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Başvuru yapılmış olmasına rağmen herhangi bir önlem alınmadığına dair...

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Şimdi, siz bana müsaade ederseniz değerlendireyim.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Haberdar olduğunu söylemek için söyledim.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Eyvallah.

Yani çok ciddi anlamda Karakol konuyu atlamış, dikkate alınmamış, değerlendirmede bulunmamış. Okul müdürünün görevden alınmasının gerekçesi de okul müdürü ilk gün bütün bu çalışmaları yapmış ama olayın olduğu saatte okulda değil, okula gelmiş gitmiş, onun da belli ihmalleri var. Çünkü niye? Ne Millî Eğitime ne Kaymakamlığa ne il valiliğine, il emniyete, il millî eğitim müdürlüğüne bilgi vermemiş, kendisi de bunları bu şekilde kabullendi. Onun için şuna inanın, şunu değerlendirmenizi arzularım: Komisyonumuz gerçekten çok yoğun çalışıyor. Bakın, dün de buradaydık, bugün de buradayız, yarın da dinleyeceğiz, değerlendireceğiz. Çok yönlü alan çalışmaları yapılarak değerlendiriliyor. Sadece, burada bu çocuklar bizim çocuklarımız, gelecek de bizim çocuklarımızın geleceği. Onun için, hepsini bir bütün olarak değerlendirmeye çalışıyoruz. O nedenle, ben şimdi müsaade ederseniz, yine, milletvekillerimize... Misafir ediyoruz çünkü. Yani herhâlde hiçbir komisyonda zaten bir bölge milletvekilini dinleyelim diye bir çalışma olmamıştır. Milletvekilleri zaten her komisyona gelir, fikirlerini söyleyebilirler. Ama buna rağmen biz 2 ilimizi de özellikle çağırarak acaba bizim gözümüzden kaçan, bizim atladığımız bir yer var mıdır diyerek değerlendiriyoruz ve şu ana kadar da çok büyük istifadeler ettik.

Ömer Oruç Bilal Debgici Bey'e ben sözü veriyorum.

Buyurun Sayın Milletvekilim.

ÖMER ORUÇ BİLAL DEBGİCİ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle teşekkür ediyorum bu davet için herkese.

Elbette, konuşmamın başında, şehadete yürüyen öğretmenimiz ve öğrencilerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Yaralı evlatlarımızın Etlik Şehir Hastanesinde tedavileri devam ediyor. Taburcu olanlar var. Elbette taburcu olanların da o, psikolojik travmalarını, olayla alakalı süreçlerini hep birlikte takip ediyoruz.

Olayın başından sonuna kadar Kahramanmaraş'a gelip destek verip acımızı paylaşan herkese de bir kez daha sizin huzurlarınızda şükranlarımı sunuyorum.

Aslında birçok konu konuşuldu. Biraz sondan başlayayım. Tuba Vekilim... Çocukların işin içine katılması meselesi... Ben de notlarımı almıştım. Aslında bir video da var bende ama şu an zamanı değil, sonrasında size aksettiririm bunu.

Çağ ilerledikçe, zaman geçtikçe, artık, yeni kanunlar, teknolojinin ilerlemesi, geldiğimiz süreç, insan özgürlükleri, efendime söyleyeyim, hayat konforunun artması veya daha medeni bir toplum için birçok kanun ve yönetmelik çıkarılıyor. Bu doğal bir gereklilik

aslında, bununla beraber çıkıyor ama bunlar ilerledikçe de çocuklarımız hayatın birçok alanından uzaklaşıyor, tabiri caizse sorumluluklardan uzaklaşıyor. Hani işin içine katmak dedik ya, bu sefer biz çocuklarımızı veya gençlerimizi bir fanus içerisinde, tamamen korumacı bir anlayışla hapsediyoruz aslında. Bazen evin içine hapsediyoruz, bazen çalıştığı ortama, bazen de okul ile ev arasında hapsediyoruz ve sosyalleşmenin bir yerde önüne geçiyoruz.

Şimdi, okullarımızda, kurslarımızda -yaz tatili geldi- yaz kamplarında bütün öğrencilerimizin normalde sosyalleşmesi gerekirken herkes kendi elinde bir cep telefonu, tablet veya sinema görseli veya farklı alanlarda hep birbirinden uzaklaşıyor. Eskiden, hatırlarsanız, başımıza bir şey gelirse biz birbirimizin doktoruyduk. "Mehmet Abi, başım sıkıştı şöyle şöyle bir durum var." diyorduk. O da hüznümüzden anlıyordu, şöyle bir yöntem gösteriyordu ama şimdi geldiğimiz noktada, herkes hemen bir doktora gitmenin veya bir şeyi paylaşmanın gerisinde kalıyor. Bu bahsedilen başlıklar hâlinde dijital mecra, televizyonlar ve televizyonlardaki programlar çocukların ev dışında yetişiyor olması ve medyadaki basılı ya da görsel basındaki, internet ortamındaki haberler, teknoloji ve yapay zekâ dediğimiz bu zamanın şartlarını hep birlikte düşündüğümüz zaman, belki çıkan kanun ve mevzuatlar bir taraftan yasakları engellerken, bir taraftan da belki yeni yasaklar oluşturmaya bizi yönlendiriyor gibi. Hiç istemediğimiz şeyler oluyor. Bununla alakalı maalesef, adı RTÜK olsun, adı diğer şeyler olsun hem ülkenin genel durumu yani hayatın olağan akışı içerisinde, işte, sanat ve sinema dünyası, televizyon dünyası birtakım ticari kaygılarla da bazı şeyler yapıyor ama bir taraftan da toplumu daha eğitici, nasıl örnek olunabilir? Programlar mı olur, tiyatrolar mı olur, sinemalar mı olur, diziler mi olur, gündüz kuşakları mı olur; bunlara odaklanmış vaziyetteyiz. Bir büyüğüme ya, siz gündüz programlarını seyrediyorsunuz. İşiniz gücünüz yok mu, dedim. "Evladım bu hayatın bir gerçeği. Bundan haberdar olmazsan, toplumda konuşulacak bir şey kalmıyor geriye." dedi. Dolayısıyla hepimiz hangi yaş grubunda olursak olalım, hangi okulu bitirmiş olursak olalım, hangi meslekten olursak olalım, maalesef bunlarla karşılaşıyoruz. Toplumda bir araya geldiğimizde de aynı şeyleri konuşuyoruz. Şimdi, Mecliste Meclis çalışmaları olduğu zaman akşamları oturup kuliste herkes maç saati maç seyrediyor, biz de bunu yapıyoruz. O sırada hayatın her şeyinden soyutlanıyoruz.

İşte, birileri başka bir şey yapıyor ama biz güvenliğimizi, okulumuzun güvenliğini artıralım derken, dijital ortamlardaki bu yazılımları kontrol edelim derken bunun mümkün olmadığının farkına varıyoruz. Ne önlemler alınabilir? O kadar çok alan var ki... Hani bu çok konuşulmuştur, benim de yaşadığım bir olay: Hiçbir ses çıkarmadan, herhangi bir iş yapmadan, böyle bir raf düzenlerken şöyle bir on, on beş dakika zamanım geçti. Sonra telefonuma elimi attım, çıkardım ki o rafta düzenlediğim şeylerin reklamı var. Şimdi, konuşmadım, yanımda birisi yok, sessiz sessiz bir iş yaptım ama elimi atıp telefonu açıp haberlere bakarken arada reklam olarak o düzenleme yaptığım iş çıktı. Bunun kontrolü maalesef bu çağda artık mümkün olmayan bir safhaya geliyor.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Mümkün, gayet mümkün.

ÖMER ORUÇ BİLAL DEBGİCİ (Kahramanmaraş) - Şimdi, 90'lı yıllarda bizim ortaokul, lise çağındaki yıllarımızda sinemalarda derdi ki: "Yıl bilmem kaç, Dünya, Mars." diye şeyler olurdu bilim kurgu filmleri. Şimdi, bugün geldiğimiz noktada sanatçılar da ne yapacağını bilmiyor çünkü yapay zekâda her türlü şarkı üretiliyor, her türlü film, her türlü organizasyon yapılabiliyor. Böyle bir durumla tüm devletler karşı karşıya ama bu yapay zekâyı çıkaran kim? İnsan. Bu işin başında insan var. Hepsini; iyi ya da kötüyü, olumluyu ya da olumsuzu, faydalı veya faydasız şeyleri biz çıkarıyoruz. Bunun başında temelini çözemezsek...

Bazı devletlerde birtakım sitelere giriş yasak ama birtakım programlar kullanarak o sitelere de giriş mümkün olabiliyor. Hepimizin evlatları, belki bizler de dâhil olmak üzere biz o bilgisayar başında on-line siteler ya da oyun gruplarına girip işlemler yapıyoruz, oradan farklı şeyler geliyor. Devletimiz bunu nasıl önleyebilir, dünya bunu nasıl önleyebilir? Bu aslında sorulması gereken bir soru. Önlemek mi, denetimi artırmak mı? RTÜK'ün kanunu belli. Ali Öztunç Vekilim söyledi, orada görev yaptı ama RTÜK bazı şeylere belli bir yere kadar bakabiliyor. Kamuda ilk sigara yasağının başladığı dönemlerde, hatırlarsınız, dizilerde falan yasaktı, diyordu ki: "Ben bir sonraki sigaranın parasını peşin vereyim cezayı, bir tane daha içeceğim." Bizim toplumumuz maalesef kurallara daha iyi adapte olmak yerine "Biz nasıl bu kuralları esnetiriz, kendimize göre değiştiririz?" derdinde. Okullarda güvenlik maalesef... Kendi dönemimiz ile bu dönemi de kıyaslayacak olursak akran zorbalığı, maddi durumu iyi olan çocukların gençlerin başka şekilde olması, kaba kuvveti güçlü olanların farklı şekilde idare edilmesi. Öğretmenlerimiz bunları biliyor ama CİMER ya da benzeri şikâyetler, kamu kurum şikâyetlerini... Devlet hemen her şikâyeti nazarı dikkate alıp incelemeden bir işlem tesis etmiyor çünkü devlet orada yapılan her şeyi... Benim görev yaptığım bir kurum vardı daha önce özelde, özel bir kurum, özel bir yer. Orayla alakalı bir şikâyet geldi. Bize dediler ki: "CİMER'den şöyle bir not var. Bir bilgi notu bize verin. Bu durum nedir?" Biz özel olmamıza rağmen bununla alakalı bir şey tesis ettik ve yazdık, gönderdik. Meselenin mevzuata uygunluğunu yazdık, gönderdik. Şimdi, CİMER'e şikâyet edilen her öğretmen veya her idareci herhangi bir kurumun amiri hemen bir işleme tabi tutulmuyor. Ortada bir yanlışlık var mı yok mu; bu denetlemeler yapılıyor. Dolayısıyla belki bu denetlemeleri artırıcı -öneri olarak söylüyorum bunu- işlemleri tesis etmek lazım ama şuna da bakarak: Hem teknoloji ve çağın gereksinimleriyle ilgili kanunları çıkarıp gündelik hayatımızın rahatlaması, özgürlüklerimizin artması hem bunları sağlamak hem de toplumsal birliktelikle diğerlerinin hak ve hukukunu engelleyici, onlara zarar verici işlerden kaçınmak. Bunun ikisini devletler birlikte yürütmek durumunda kalıyor. Anayasa'daki haklarımız belli; herkesin hakkı var, doğru ama ben evde -vekilim söyledi- kendi evlatlarıma bu eğitimi doğru dürüst vermezsem... Esas eğitim aileden başlıyor. Biz sürekli korumacı bir yaklaşımla "Benim evladım yapmaz." anlayışıyla devam edersek iş başka noktaya geliyor. Bu olaydaki caninin annesi de bir öğretmen. Beni, sizi, bir başkasını eğitti; kendi çocuğunun dışında. Dolayısıyla ne öğrettiği... Bizim hani genel tabirle "değerler eğitimi" dediğimiz mesele var ya belki biz okullarımıza küçük yaşlardan; ana sınıfları, kreşlerden itibaren öncelikle İngilizce öğretmek yerine, yabancı dil ya da farklı bir şeyler öğretmek yerine önce bir toplumsal yaşamı belki destekleyici birtakım şeyleri göstermemiz lazım.

Bir de son olarak çok uzatmadan -benzeri şeyler konuşuluyor çünkü- ilgili ve yetkili kişiler kimlerse; pedagog, psikiyatri uzmanı, alanında uzman istihbarat birimleri ya da eğitimciler kimlerse hep birlikte oturup kişiler kendi kurumunu savunmak veya onun üzerinden bir şey üretmek yerine meseleyi çözücü bir şey üretmesi gerekiyor. Hukukçu sadece kendi alanını eğer rahatlatacak olursa işte "Mevzuat bunu gerektiriyor." Eğitimci kendisini, Emniyet de kalkıp "Biz burada yapmamız gerekeni yaptık, gerisi beni ilgilendirmiyor." şeklinde değerlendirirse olmuyor. E, Aile Bakanlığı var, Emniyet var, Millî Eğitim var. E, her alanında bir model yapılıyor. Elli yıl önceki eğitim sistemi ile bugünkü farklı, doğru, öyle olması da gerekiyor belki ama işin içerisine... Siz birçok yeri dinlediniz; STK, sendika, vesaire, adı her neyse. Onların da elbette önemli önerileri olmuştur. Siyasi yaklaşan yaklaşmayan onun değerlendirmesini siz takdir edersiniz. Bu konuda çocukların aileden başlayan bir eğitimle hayatın birtakım alanlarında daha etkin, sorumluluk alarak öne çıkması ve dijital mecralardaki devlet denetiminin her ne kadar üzerine düşersek düşelim maksimum düzeyde tutulup tabiri caizse bu konularda kayıp kaçağın engellenmesi gerekiyor diyorum.

Tekrardan teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi de Şanlıurfa Milletvekilimiz Sayın Hikmet Başak Bey'e söz veriyorum.

Buyurun efendim.

HİKMET BAŞAK (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; çocuklarımızın güvenli bir eğitim ortamında yetişmesi ve dijital dünyadaki risklerden korunması ortak sorumluluğumuzdur. Bu kapsamda aile, okul ve ilgili kurumlar arasında iş birliğinin güçlendirilmesi, dijital okuryazarlık eğitimlerinin yaygınlaştırılması ve rehberlik hizmetlerinin etkinleştirilmesi önem taşımaktadır. Çocuklarımızın geleceği için alınacak her türlü yapıcı tedbire destek vermeye devam edeceğiz.

İleri tarihte de bir rapor sunmayı düşünüyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Çok teşekkür ediyorum.

Gerçekten ihtiyacımız var, o raporları bekleyeceğiz.

Şimdi de söz hakkını Sayın Ömer Öcalan Bey'e veriyorum.

Buyurun Ömer Bey.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi selamlıyorum.

Urfa özelinde birkaç şey söyleyeceğim. Gerçekten, bireysel silahlanma üst düzeyde yani bunlar ruhsatlı olur, ruhsatsız olur... Burada bizim vekillerimiz de var, diğer parti mensubu vekiller de var. Yani kurumsal olarak bir devlet sistemi nasıl bu kadar silah dağıtır? Ruhsatlar nasıl alınıyor, girin toplumun içinde konuşun, nasıl alındığını tespit edebilirsiniz. Militarizm âdeta bir cazibe merkezi hâline gelmiş. Vekilimiz de söyledi, "mafya" derseniz, "zor gücü" dersiniz, "yeni nesil çetecilik" dersiniz, farklı şeyler derseniz çok had safhada bizim bölgemizde, Maraş'ı çok bilmiyorum ama Urfa'da, Urfa özelinde bunun önüne geçmemiz gerekiyor.

Sayın Başkanım, herkesin belinde, herkesin bagajında silah var, âdeta teşvik ediliyor. Silah varsa patlar. Maalesef Urfa'da bu oldu ama tahribatı Kahramanmaraş'taki gibi olmadı. Maraş'ta çok sayıda öğrenci, 9 öğrenci yaşamını yitirdi. Bir de canavar mı, çocuk canavar mı, vahşi mi, şu mu, bu mu... Çocuk yani böyle eğitilmiş, bu eğitim sisteminde böyle eğitilmiş, silah eline geçmiş ve bu cinayetleri işlemiş. Şimdi, burada duygu tatmininden ziyade bence Millî Eğitim politikalarında köklü değişikliklere de ihtiyaç var. İnsan hakları dersleri mi yerleştirilir oraya, insana önem veren, farklılıklara önem veren, insana değer veren, eğitime, bilime değer veren... Eğitim sistemini daha çok öncelemeliyiz. Bilmiyorum ama onun dışındaki duyguların ben çok çözümleyici olacağını düşünmüyorum. Urfa başlangıçtı, sonra Maraş'ta oldu, umarım bu burada durur ama bu yeni nesil cinayetler ya da bu Amerikanvari anlayış eğer bir trend kazanırsa...

Tabii ki televizyonların işlediği tarz da problemli, arkadaşlar bahsetti, âdeta bu akşam dizilerinde, filmlerinde... Şimdi, biz bunu söylerken basın özgürlüğü ölçüsünü de iyi korumamız lazım. Bunu eleştirirken o dizilerin, filmlerin öğrencilerin üzerindeki etkisini, çocukların üzerindeki etkisini belirtirken, bunu yapayım derken de basın özgürlüğünü de sınırlamamak lazım. TRT daha geliştirici programlar yapabilir, RTÜK bu noktada daha aktif hareket edebilir, bunları yapabilir.

Yarın bahsettiğiniz bu dijital platformlar gelecek, o dijital platformların bir kısmını ben de takip ediyorum yani şiddetsiz bir film, bir dizi neredeyse yok, elbette ki vardır ama maalesef şiddet merkezde, militarizm merkezde. Bizim biraz da coğrafyamız buna uygun, bunu da görmek lazım. Zor gücü biraz kutsanıyor, zor gücünün kutsandığı bir durum da söz konusu. Şu anda ben burada şunu söyleyeyim: Ben sekiz yıldır milletvekiliyim, silaha öyle çok bir hevesim de yok, birkaç kere başvuru yaptım, başvurularımız olumsuz oldu ki bunda da problem yok, böyle daha iyi ama bir polis memuru nasıl silah koleksiyonu kurabilir? Ya da herhangi sivil de olabilir. Şu an belki bu işin merkezinde olan çocuğun babası polis ama Urfa'daki çocuğun ailesi polis değil, başka bir sektörde de çalışan olabilirdi ailesi ama kolluk gücünün denetimi iyi yapılmalıdır, bazı meslek gruplarının denetimi çok iyi yapılmalıdır, yapmayınca âdeta silah koleksiyonu... Bilmiyorum ama arkadaşlar daha geniş bir koleksiyonun olduğunu söylediler, okula 5-6 silahla gitmesi... Bilmiyorum, ben ilerleyen aşamada umarım diğer bölgelerde, diğer şehirlerde, diğer okullarda bunun önü alınır çünkü kolaydan güç elde etme, kolaydan zenginleşme, bir anda yürüme bu ilkokulda başlıyor, ortaokul, lise, böyle devam ediyor.

Biz köklü eğitim politikalarıyla bazı şeyleri değiştirebiliriz, demokrasimizi güçlendirebiliriz, farklı fikirlere önem verebiliriz, bunlar okulda eğitim olarak verilebilir. Orada eğitim politikaları nasıldır diye Avrupa'dan yararlanılabilir ki Amerika'nın hâli çok da

yararlanacak bir durumda değil, negatif bir durumda ama Avrupa'da şu an bunlar çok yaşanmıyor. Almanya, Fransa, Avrupa'nın bazı küçük ülkeleri, İskandinavya...

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Yok, onlarda daha fazla, İskandinav ülkelerinde az, Avrupa'da daha fazla.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Yani daha fazla ama bir noktada bir bilgi alışverişinde bulunulabilir.

Sayın Başkanım, burası bir trende doğru gidebilir. Burada bence duygudan ziyade... Tabii ki duygusalız. Yani aileler nasıl mutlu olabilir? Tabii ki Komisyonun takip etmesi -Sayın Bakanı dinledim- milletvekillerinin ilgilenmesi, iktidar partisinin ilgilenmesi çok önemlidir ama evlatlarını yitiren aileler mutlu olmaktan ziyade belki Meclisin bu durumla ilgilenmesinden mutlu olabilirler, budur yani, çok da mutlu olacaklarını zannetmiyorum.

9 öğrencimiz, 1 öğretmeniz yani 10 insanımız yaşamını yitirdi. Ailelerine başsağlığı diliyoruz. Bir daha bu tür olayların referans olmaması, kötü örnek teşkil etmemesi için biz de parti olarak ne gerekiyorsa hazırız ama biraz daha partilerüstü, tüm bölgeyi, ülkenin tüm şehirlerini ilgilendiren eğitim politikalarının gözden geçirilmesi lazım. Yani babanın birinci dereceden yargılanması, annenin ikinci dereceden yargılanması belki bu olay için biraz duyguyu tatmin edebilir ama sorununun çözümüne hizmet eder mi? Bu noktada ben sorunun çözümüne çok hizmet vereceğini zannetmiyorum. Bu Komisyonun daha geniş kapsamlı çalışması gerekiyor. İlerleyen dönemde daha geniş bir raporla Meclisi bilgilendirirlerse biz de kendi bölgemizde elimizden gelen katkıları yapmaya hazırız.

Tüm arkadaşlara teşekkür ediyorum, emeklerinden dolayı da başarılar diliyorum.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Çok teşekkür ediyorum.

Beritan Hanım, sizin bir söz talebiniz vardı sanıyorum.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sayın Başkanım, çocuk katılımı üzerine vekilimizin yaptığı konuşma sanıyorum sizin de pek çok vekil arkadaşın da dikkatini çekti, ben bu konuya biraz daha dikkat çekmek istiyorum.

Ben de vekilimiz gibi çocuk katılımının bu işin çözümünde çok önemli bir rol oynayacağını düşünüyorum. Özellikle bu konunun çözümü için bizim grup olarak önerimiz de okulların demokratikleşmesiydi. Okulların demokratikleşmesi ancak çocukların sürece katılımıyla ve süreçte söz sahibi olmasıyla mümkün olur. Bu sebeple ben de bu Komisyonun çalışmaları içerisinde özellikle yerel yönetimlerdeki çocuk meclislerine bu gündemin taşınmasını, çocuk meclislerinde çocukların fikirlerinin alınmasını, hatta kendi içlerinde böyle bir organizasyona giderse de burada çocukları, çocuk temsilcilerini dinleyebileceğimiz, bunun haricinde Millî Eğitim Bakanlığıyla yapılacak bir protokolle rehberlik derslerinde -gerçi okullar artık tatil edildi, bunun için biraz geç kalmış olabiliriz ama- bir anketle çocuklara dijital mecralarda yaşadıkları sorunları aktarabileceklerini, çözüm önerilerini aktarabileceklerini... Bunun çocuk katılımını güçlendireceğini düşünüyorum. Dünyada çocuk katılımı mekanizmaları var. Artık dünya çocukların erken yaşta Meclis çalışmalarına dâhil olmasını tartışıyor, çocuk katılımı bu boyutlara ulaştı. Dolayısıyla, ben bu Komisyonunun kendisinin dijital mecraları en iyi kullanan ve orada en çok zaman geçiren çocukların da fikrini alarak daha güçlü bir yere gideceğini düşünüyorum, bu gerçekten Komisyonu bir üst aşamaya taşıyacaktır.

Bir diğer önemli mesele çok gündeme geldiği için bir kez daha vurgulama ihtiyacı duydum. Bireysel silahlanma ve özellikle Emniyet ve kolluk personelinin silah envanteri çok önemli bir yerde duruyor. Dolayısıyla, bu Komisyonunun bence önerileri arasında Emniyet personellerinin, kolluğun ve ilgili birimlerin silah envanterinin hesaplanması, öğrenilmesi, bu envanterlerin çıkarılmasının ve riskli durumların tespit edilmesinin de yine olaya katkı sunacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Biz teşekkür ediyoruz.

Tuba Hanım siz söz istediniz galiba, kısa bir söz hakkı vereyim, sonra toparlayacağız.

Buyurun.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Biraz önce eksik bir şey söylemişim, onu atlamışım. Ne çalışma yapıldı yahut da hani konunun uzmanları ne dedi bilmiyorum ama mesela, hatırlayın, eğitim camiasında sınıflara kaynaştırma öğrencileri alındı. Şimdi, bu tür olaylardan sonra acaba onlarla ilgili sıkıntılar yaşanabilir mi? Çünkü aileler bu çocuğun psikolojik sorunlarını da bildiği için şimdi gündemde o var. Sınıflarında bu kaynaştırma öğrencilerine farklı bir muamele yapılabilir mi? Birinci endişem bu oldu.

Bir diğeri de Millî Eğitimde acaba yapılıyor mu, o konuyla ilgili sizin varsa bir bilginiz... Mesela, sınıflarda problemli çocuklar var. Ben kendimden söyleyeyim, çocuklarımı çok güzel bir şekilde yetiştiriyorum ama bir ara eşime dedim ki: Acaba, çocuğu okula göndermezsen mi? Hani, bunun bir çözümü varsa evde mi diplomasını alsak da o şekilde hani tamamlasa diye. Çünkü senin özene bezene yetiştirdiğin çocuk gittiği zaman yani bir cani gibi olan ya da başka şekilde farklı bir ortama çekilebiliyor. Acaba, bu çocuklarla ilgili belirli rehabilitasyon süreçleri; bu, bir mecburiyet olsa. Farklı nedenlerden dolayı okul ortamını bozan bu çocuklara herhangi bir iyileştirme için bir destek veriliyor mu? Yani, bunlar da belki çözüm önerilerinden bir tanesi olabilir.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Evet, teşekkür ediyorum.

Buyurun.

ÖMER ORUÇ BİLAL DEBGİCİ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, bu silahlanmayla alakalı şöyle bir şey: Aslında silahta -dünyadaki örneklere de bakılabilir- bireysel silahlanmada kayıt altına alınan silah kayıt dışı silahtan daha iyidir, yeter ki denetimi, saklanması ve kimlere nasıl verilip verilmeyeceği noktası... Şu an bir kişi silah alamadığı zaman kayıt dışı bir silah elde ediyor ve bu sefer onun kontrolü maalesef mümkün değil, bu da kayıtlara geçsin diye söylemek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Yılmaz Bey, buyurun.

YILMAZ HUN (Iğdır) - Ben de teşekkür ediyorum bölge vekillerinin sunumlarından dolayı.

Elbette biz burada sorunun sebeplerini net bir şekilde ortaya koyup da net çareler arıyoruz. Yani, kimi şeyler yüzeysel olabiliyor ama birçok şeyden faydalandık.

Başkan, şimdi, Türkiye 7 bölgeden oluşuyor. Gerçekten dünyada birçok örnekleri vardır. Biz Türkiye'de sürekli temel alıyoruz ve mesela bunun bölgelere göre farklılıklarını hiç düşünmüyoruz. Örneğin, Kars'ta kar yağarken Antalya'da güneş vardır, Karadeniz'de orman işçisi vardır, Urfa'da çocuk işçisi vardır, gene Kars'ta, Ardahan'da, Iğdır'da, Ağrı'da, birçok bölgede hayvancılık vardır mesela; çocuklar 29 Ekime kadar okuldan uzak tutuluyorlar, yılın 5, 6 ayında okulla ilişiği oluyor ve sonradan... Yani, bölgesel farklılıklar var Türkiye'de, dört mevsim yaşanıyor, dört farklı mevsim yaşanıyor; buna göre bizce Türkiye'de bölgelere göre eğitim politikaları geliştirilmesi gerekiyor. Üretim biçimine göre, bölgelerine göre, hatta kültürüne göre farklı kültürler var ve buna göre çözümler geliştirmeliyiz. Çünkü Türkiye çok kimlikli, çok kültürlü bir ülkedir, çok dillidir, farklı inançları olan bir ülke, çok çeşitlidir, zenginliklerle dolu bir ülke ve bunu tek tipleştirmeyle, tek bir eğitim sistemiyle çözemeyiz yani bizim bakış açımız sürekli böyle oluyor. Ankara'dan bakıp da Iğdır'daki eğitim politikalarını geliştiriyoruz, Ankara'dan bakıp da Edirne'deki eğitim politikalarını geliştiriyoruz; bu da önemli bir sebeptir, nedendir ve buna göre, çağa göre, zamana göre daha ayrıntılandırılmış eğitim politikaları geliştirmemiz gerektiğini düşünüyorum bu noktada.

Ali Bey'in bir belirlemesi var, ben de eski sendikacı olduğum için bu konuda mutlaka söz söylemek istiyorum, Latif Bey de eski sendikacı. Sendikaları çok gereksizleştiren bir yaklaşımı oldu, ben bir sendikacı olarak bunu kabul etmiyorum. Sendikaları hak arama yöntemleridir, demokrasinin sebepleridir. Elbette doğru, siyaset herkesin, tüm insanların işidir çünkü siyaset bizim hayatımızı belirliyor. Sorun yandaş sendikacılıktır, taraf olan sendikacılıktır, itaat edilecek sendikacılıktır; sendikalar özgür olmalı, Türkiye'deki sorun bu.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Yandaş demeyelim de sarı sendikacılık diyelim Yılmaz Bey.

YILMAZ HUN (Iğdır) - Sarı da var, yandaşçılık da var maalesef Sayın Başkan.

Kirletilen bir sendikacılık var. Sendikacılık şeyin gereğidir yani keşke toplumun tümü, herkes örgütlense. Çocuklar örgütlensin diyoruz, Vekilimiz çok değerli, kıymetli bir şey yaptı bu konuda. Bütün insanlar demokratik bir çerçevede örgütlensin diyoruz, örgütlenmeden yanayız.

Şimdi, Başkan, biz Genel Kuruldayken bir vekilimiz "Urfa demek, bereket demektir." dedi. Gerçekten Urfa demek bereket demektir fakat bu bereket herkese eşit şekilde yayılmıyor. Yani, Urfa bereket demekse niye toprak ağaları var ama bir taraftan da çocuk işçiler var? Bir taraftan, memleketini terk edip de başka yerlere fındık toplamaya giden Urfalılar var? Neden eşit bir toprak reformu yok?

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) - Toprak ağası kalmadı yalnız Yılmaz Bey.

YILMAZ HUN (Iğdır) - Bunu sonra konuşuruz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sendika ağaları da var, toprak ağaları da var...

YILMAZ HUN (Iğdır) - Evet, her türlü ağalığa karşıyız, her türlü ağalığa, kesinlikle. Her türlü ağalığa karşıyız. Neden bir toprak reformu yok, yeterince adil bir toprak reformu yok Urfa'da? Tüm Türkiye'de gerçi. Yani, bir ekonomik eşitsizlik var, bu ekonomik eşitsizliğin de çok önemli bir faktör olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Çok teşekkür ediyorum.

Mesut Bey, buyurun.

MESUT DOĞAN (Ankara) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Dün özellikle bakanlıklarımızın sunumlarını dinledikten sonra birkaç noktaya dikkat çekmek isteğim vardı fakat bir toplantı vesilesiyle kapanış kısmına katılamamıştım. Orada, ilk dikkat çekeceğim hususlardan birini bugün Tuba Hanım ifade etti, memnun da oldum, o vesileyle kendilerine de teşekkür ediyorum. Gerçekten bir konuyu araştırırken hedeflenen sonuca ulaşabilmek için özellikle böyle vakalarda belki de herkesin "Sorumlu biziz, suçlu biziz." demeye ihtiyacı var çünkü eğer biz bir çalışma yürütüyorsak ve ortada büyük bir vaka varsa, kimse suçu üstlenmezse veya kimse kendisini eksik görmezse yaptığımız çalışmanın bir anlamı da olmaz. Özellikle, dün 5 tane bakanlığımızı dinledik, öncesinde 2 bakanlığımızı dinledik, 7 bakanlığımızın gelip de yapmış olduğu sorunlar benim açımdan büyük bir hayal kırıklığıydı işin gerçeği, ona siz de dikkat çektiniz, o anlamda teşekkür ediyorum çünkü biz onların ne yaptığını dinlemekten ziyade "Bu sorunu ne diye yaşadık, hangi eksiklikten dolayı yaşadık? Mevzuatta mı bir eksiklik var, uygulamada mı bir eksiklik var, denetleme de mi bir eksiklik var? Bu konularda teklifleri varsa pratik adım atmak için dinlemek istemiştik ama maalesef öyle olmadı, bütün olaylarda bunu yaşıyoruz. İşte, 78 tane insanımızı Bolu'da yanarak kaybettik, ya, bir hafta Bakanlık dedi ki: "Suçlu belediye." Belediye dedi ki: "Suçlu Bakanlık." Öyle gitti yani, suçlunun kim olduğunu öğrenemedik. Yani, İliç'te dünyanın en büyük toprak kayması yaşandı, 9 insanımızı kaybettik, yine 3 tane bakanlığımızı o zaman dinlemiştik. Çalışma Bakanlığımız dedi ki: "Mekân bizi ilgilendirmiyor, biz sadece çalışanlardan mesulüz." Tabi Kaynaklar Bakanlığımız dedi ki: "Biz sadece o taş ocağından, ocaktan mesulüz, diğer kısım bizi ilgilendirmiyor." Çevre Bakanlığımız dedi ki: "Biz tabandan ve tepeden sorumluyuz." Biz yine hiçbir şey yapamadık, sadece rapor tutmuş olduk. Bu, Komisyon çalışmaları esnasında Başkanım, sizin hissettirdiğiniz husus sadece ve sadece yaşanan hadiseyle ilgili yorumların yapıldığı, tespitlerin yapıldığı, tenkitlerin yapıldığı değil,

çözüme dair özellikle pratikte atılması gereken adımların ne olması gerektiğine dair bir yaklaşım sergiliyorsunuz; bunu çok değerli buluyorum işin gerçeği. İnşallah, üç aylık veya dört aylık bir çalışma sonrasında kimsenin okumayacağı, kalın bir rapor tutmaktan ziyade hangi adımların atılacağına dair pratik tekliflerin sunulduğu bir çalışma olacak hissi oluştu ki o hissin pratize edilmesini bekliyoruz bu anlamda. Çünkü, eğer her şeyi yaptıysak bu olayları yaşamamamız gerekiyor, demek ki eksikliklerimiz var, sorunlarımız var. Mesela, dünkü bakanlıklarımızın sunumlarını dinlerken araya girmek istemedim, ya, şu anda Türkiye'de, son yirmi yılda... 27 milyon aile var, 3 milyon aile boşanmış. Türkiye'de her yıl ortalama 175 bin aile boşanıyor. 2025 yılında boşanan aile sayısı 197 bin. Yani, bütün sivil toplum örgütleri geliyorlar, diyorlar ki: "Türkiye'nin geleceğine dair en büyük tehdit, en büyük tehlike bağımlılık, madde bağımlılığı." 15 milyon madde bağımlısı gencimiz var. İşte, dün YKS sonuçları açıklandı, 60 bin çocuğumuz sıfır çekti. Bunların hepsi sorun, öyleyse bir yerde bir eksiklik var, bu eksikliği giderme noktasında savunmaya geçmeden çözüm üreterek yönettiğimiz takdirde faydalı olacağına inanıyorum.

Hafızamızda kalsın diye ifade edeyim, eskiden özellikle bütün gazeteler tirajı artırmak, satışı kolaylaştırmak için hafta sonları bulmaca ağırlıklı ekler verirlerdi. Bu bulmacalarda da Pazar günü verilen bulmacalarda da büyüklere yönelik, kadınlara yönelik, çocuklara yönelik bulmacalar olurdu Başkanım. Hatırlarsınız, bu 6-7 yaşlara uygun bir bulmaca vardı: Labirent bulmaca.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Labirent, evet.

MESUT DOĞAN (Ankara) - Labirent bulmacanın bir ucuna bir tavşan koyarlardı, diğer ucuna da havuç koyarlardı, hedef de o tavşanın havuca ulaşmasını temin etmek. 6 yaşındaki çocuk kalemi eline alır, birinci yoldan gitmeye çalışır, bakar ki kapalı. Olmadı, ikinci; kapalı. 3, 4, 5, ne kadar teşebbüste bulunursa bulunsun, yol kapalı olsa bile pes etmiyor çünkü 6 yaşındaki o çocuk biliyor ki bir yol mutlaka hedefe gidiyor, bir yol mutlaka havuca gidiyor. Bunu şunun için söylüyorum: Bir sorun varsa mutlaka çözüm de vardır. Bu çözüm aramaya biz bazen ilim diyoruz, bazen istişare diyoruz, bazen de işte çalışma komisyonu diyoruz.

Biz de bugün ülkemizde özellikle de okulda yaşanan bu hadiselerin tek boyutlu olmadığını biliyoruz, çok boyutlu olduğunu biliyoruz, çok geniş çaplı çalışma yapılması gerektiğini biliyoruz ama buna yönelik bakanlıklarımızın önümüzü açacak adım atmamasını, tekrar söylüyorum, ben büyük bir hayal kırıklığı olarak gördüm ki bugüne kadar yapılan bütün sunumların yüzde 90'ı da ne yaptıklarını anlatmakla geçti. En fazla yüzde 10 böyle hafiften çözüme yönelik cümleler duyduk. Bu anlamda bizim mutlaka ama mutlaka bu sorunların bir daha yaşanmaması için çözümü ortaya koyabilecek bir çalışmayı tamamlama mecburiyetimiz var. Elbette ki parantez içerisinde şunu da ifade etmek lazım: Futbolda bir kaleci hayatı boyunca gol yememek için antrenman yapar ama mutlaka da gol yer. Biz yani noksansız, eksiksiz bir sistem belki de kurgulayamayacağız ama daha az sorunların yaşandığı bir sistemi kurgulamak mümkün. Bunu da inşallah inanıyorum ki hep beraber başarmış olacağız. Bunun da yolu bütün arkadaşlarımızın ortaya koyduğu, en son toplantıda benim dinlemelerden sonra net, somut, kendime göre ya da partimizin ortaya koymuş olduğu çözümleri inşallah koymuş olacağız ama bunu zenginleştirmekte fayda var diyor, tekraren söz vermenizden dolayı teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Estağfurullah.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Mesut Doğan Bey, özellikle yapıcı değerlendirmelerin komisyon çalışmaları açısından gerçekten umut verici düşünceler, değerlendirmeler.

Evet, son sözü Latif Selvi'ye veriyorum.

Buyurun efendim.

LATİF SELVİ (Konya) - Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bugün bölge vekillerini dinledik, hepsiyle ilgili önemli notlar aldım. Bazılarına soracaklarım vardı ama erken gittiler. İnşallah onlarla yine görüşür, sorarız. Önemli noktalara değindiler.

Ben bazı şeyleri birer cümleyle ifade edeyim. Hani bunlar benimle de ilişkilendirilerek söylendiği için söylüyorum. Şimdi, okul müdürlerinin atanması sınavla yani bir arkadaşımız okul müdürlüğüne eğer yeni atanacaksa sınavla, eğer tekraren atanacaksa puan üstünlüğü esasına göre atanır. Şu anda küsuratla bile olsa, bir puan, yarım puan, yüzde 1 puan fazla olan atanır çünkü bu çok tartışıldı, hatta 2017 yılında biz bir rapor da vermiştik yani nasıl yapılabilir diye. Dünyada 20'ye yakın eğitimde öne çıkan ülkeleri inceledik, tespit ettiklerimizi paylaştık bu doğrultuda bir çalışma yapılsın diye. İnşallah akademide eğitim olur, yönetici eğitimi. Mesela bizde hizmet içi eğitimin haricinde pek yok, inşallah olur. Burada atama bu şekilde.

Şimdi, CİMER'le ilgili ben de sendika başkanlığım döneminde de bununla çok karşılaştım, çok haksızlığa uğrayan arkadaşlar oldu, onların hakkını savunmaya çalıştık hep ancak burada şikâyet mekanizmasını tamamen ortadan kaldırmak mümkün değil. Burada yapılacak şey; yalan beyanda bulunanlar da bir yaptırıma uğramalı. Yalan beyanda bulunanlar yaptırıma uğrarsa haksız şikâyeti yapamaz kimse veya yaparsa da bedelini öder çünkü bazen oluyor, 15 tane şikâyet maddesi yazmış, hiçbiri sübut bulmuyor. Müfettiş geliyor, inceliyor, "Bir şey yok burada." diyor yani bunlar olabiliyor. CİMER'le ilgili bütün arkadaşların değerlendirmelerine yani buna bir çözüm bulunmalı.

Eğitimde Avrupa ülkeleriyle ilgili, Ömer Bey ifade etmişti, bu iletişim var, bütün dünyada var. Özellikle Avrupa ülkeleriyle çok yakın bir diyalog zemini var. Birçok düzenlemeleri de eğer karşılıklı değerlendirme imkânı olursa bunları görürüz. Var bunlar; bazen onlar bizden, bazen de önemli bir miktarda bizim de yararlandığımız şeyler olduğunu biliyorum.

"Kaynaştırma öğrencilerine ayrımcılık olur mu?" diye Tuba Hanım ifade etmişti. Şimdi, arkadaşlar, kaynaştırma öğrencileri hususunda sizlere de herkese de çok iş düşüyor. Şimdi, bu çocuklarımız engelli çocuklar, sınıfa vermişiz. Bu çocuğu öğrencilere dışlattıranlar, hatta veli geliyor, "Benim çocuğumun okuluna engelli öğrenci vermeyin kardeşim." diyor; böyle bir şey olamaz. Onun için de bu tür ayrımcılıkla hepimiz mücadele etmemiz lazım. Bunu net olarak ifade etmiş olayım.

Problemli öğrencilerle ilgili, iyileştirilmesi için ne yapılmalı? Zaten bizim de çalışmamızın önemli bir alanını da bu oluşturuyor. Şu anda bu konularla ilgili, belki bizim bu çalışmaların da bir neticesidir, ilgili kurumlar bir koordinasyonla hem bilgi paylaşımı hem de ortak çalışma yapmayla ilgili bakanların açıklamaları oldu. Bugün katıldığımız bir programda da bunu ifade ettiler, bu da memnuniyet verici.

Kültüre dönük eğitim vurgusu yapıldı, Yılmaz Bey ifade etmişti. Yılmaz Bey, çok önemli. Burada yalnız başına kültüre dönük eğitim değil, eğitim yöneticileri ve öğretmenlerin kurulları var. Bu kurullarda birtakım kararlar alabilmeliler ve bu karar bölgeye özel, okula özel de uygulanabilir olmalı. Hatta şunu söyleyeyim: Müfredata bazı eklemeler veya bazı çıkarmalar yapılacak şekilde de uygulamalar yapılabilir yani dünyada örnekleri var bunların.

Sendikacılıkla ilgili konuya da bir iki cümle söyleyeyim. Şimdi, arkadaşlar, sendikalaşma çok önemli. Kamu sendikacılığı için biz yıllarca mücadele verdik. Kamu sendikacılığı TÖS'ün kapatılmasından sonra sonlandırılmıştı, dernekleşti. Nihayetinde, 90'lı yıllara yaklaşıldığında bu kapının aralanacağı görüldü. Bu konuda ilk örgütlenmelerde çok zorlandığı yıllar oldu. Biz de o zamanlar görevdeydik, yine sendikal çalışmaların içerisindeydik. Yasal zemine gelmesi için çok uğraş verdik. Hatta bizim o zaman Genel Başkanımız Mehmet Akif İnan hem KESK hem de Türkiye KAMU-SEN'le birlikte "Emek Platformu" diye bir yapı oluşturduk ve hem o yasalaşma sürecinde hem de bazı konularda ortak eylemler yaptık. Yalnız, bundan sonraki süreçlerde yasa çıkıp sendikaların sayıları ortaya çıktıktan sonra farklı gelişmeler oldu, o birlikte zeminler kayboldu. Anayasa değişikliğine kadar da hatta Anayasa değişikliğinde toplu pazarlık hakkı çalışanlara verileceği hâlde MEMUR-SEN'in haricinde hiçbir sendika destek vermedi ona. Mesela şöyle diyebilirlerdi; "Yetmez ama evet." diyebilirlerdi, demediler. Niye? Çünkü "Eğer bizim başkaca taleplerimiz karşılanmıyorsa sendikacılıkta da çok önemli değil."e getirdiler işi.

Şimdi, sendikacılıkta zaman zaman -"sarı sendika" dedi Başkanımız- işte yandaş bileşenler var şimdi. Bileşenler yani sendikacılık müstakil bir yapı değil. Bütün dünyada ortaklaşılan zeminler var. Mesela, geçen biz sendikaları dinledik burada. Bir siyasi partimizin temsilcisi 2 tane sendikaya dedi ki "Söz alın ve 'Konuşma yapmayacağım.' deyin, çıkın." dedi. Konuşma yapmadı, çıktı arkadaşlar. Onlar da benim arkadaşlarım, ayrıca onları da biliyoruz hep yani biz birbirimizi tanırız. Bu konuda arkadaşlar, 6. Dönem Toplu Sözleşme'de biz şunu yapalım dedik; bu da bilinsin için özellikle söyledim Başkanım. Dedik ki "Ya, biz niye birlikte toplu sözleşme tekliflerini hazırlamayalım, beraber hazırlayalım." dedik. Hem KESK'e hem KAMU-SEN'e yazı yazdık, o zamanlar Birleşik KAMU-İŞ yetkili değildi. Şimdi, KESK'le ikisinin arasında 3 konfederasyon çağırılıyor. Orada yazı yazdık, dedik ki "Birlikte tekliflerimizi ortaklaştıralım." Herkes olumlu yaklaştı fakat KESK'in kongresi vardı, dedi ki "Bu, kongrede malzeme olur, bu uygun olmaz." Biz de hak verdik ama pazarlık masasında aşağı yukarı birbirimize yakın şeyler söyledik. KAMU-SEN'le ortak çalışma yaptık o dönemde fakat mutabakatı biz imzaladık. Biz isterdik ki bu birliktelik de devam etseydi, şu anda da diyalogları devam ediyor, biz de bunu önemsiyoruz çünkü arkadaşlar, modern toplum örgütlü toplumdur. Çalışma hayatının örgütlenmesi de son derece önemlidir ve o örgütlü zeminde o pazarlıkların nasıl yapıldığını, gece sabahlara kadar uğraşıldığını, çok yoğun bir çalışma yaptığımızı biliyoruz. Onun için, zaman zaman sendikalara sataşmalar olur ama sendika vazgeçilmez bir şeydir. Özellikle biz hem işçi sendikalarında hem memur sendikalarında örgütlülüğün daha iyi noktalara gelmesini isteriz.

Ben de teşekkür ediyorum Başkanım.

YILMAZ HUN (Iğdır) - Daha özgür ve bağımsız.

LATİF SELVİ (Konya) - Evet.

BAŞKAN YUSUF BEYAZIT - Değerli arkadaşlar, bugün Şanlıurfa ve Kahramanmaraş Milletvekillerimizin değerlendirmelerini dinledik. Bunlara ayrı ayrı, burada olanlar ve olmayanlara, hepsine teşekkür ediyorum, siz Komisyon üyelerime teşekkür ediyorum.

Yarın saat on birde 1'inci kat 3 no.lu salonda buluşmak üzere toplantıyı kapatıyorum.

Hepinize çok teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 16.42